

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

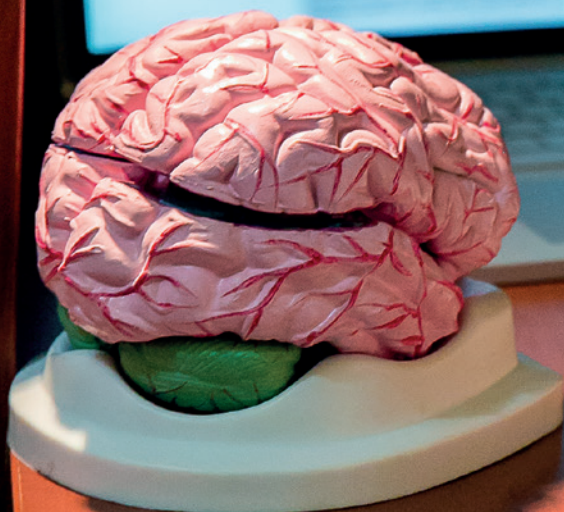
Mesterséges intelligencia segíti
a szívelégtelenségben szenvedők
kockázatbecslését

Science publikáció
a Semmelweis Egyetem
PhD-hallgatói és oktatói
részvételével

Jó érzés ilyen kicsi gyerekeken
segíteni – Szakdolgozói munka
a PIC-osztályokon

250 éve az egészség szolgálatában

1

2

3

A **Semmelweis Egyetem** története 250 évvel ezelőtt, 1769-ben kezdődött, amikor Mária Terézia orvosi karral egészítette ki a Nagyszombati Egyetemet. Magyarország legrégebbi, ma is működő orvostudományi intézménye. Mára a hat karral működő szakegyetemenként egyedülálló helyet foglal el a magyar egészségügyi felsőoktatásban. Három fő tevékenysége az **oktatás**, **kutatás** és **gyógyítás**, és e hármas egység teszi nemzetközileg is elismert tudásközponttá.

A **250. jubileumi évfordulóra kiadott exkluzív ajándéktárgyak megvásárolhatók.**

Legendus és EOK könyvesbolti átvételkor az ajándéktárgyak feltüntetett árából a Semmelweis Egyetem polgárainak **20% kedvezmény** jár.

1. 250-es jubileumi kitűző választható díszdobozzal, 4900 Ft
2. 250-es jubileumi női selyem sál, 6250 Ft
3. 250-es jubileumi nyakkendő, 6250 Ft

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárud tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

A könyvek megvásárolhatók a Legendus és az EOK Könyvesboltban, illetve megrendelhetők honlapunkról.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT
1089 Budapest, Nagyvárud tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
Nyitva tartás: H-Sz: 9.00-16.00
Cs: 9.00-18.00 P: 9-14.00
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitva tartás: 9.30-12.30

Közös nyelvünk a könyv!

E-könyveinket keresse a honlapunkon: <https://www.semmelweiskiado.hu/termekek/e-konyvek>

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Karak hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora:
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. **Romics Imre**
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
Dr. **Ferjérdy Pál** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:
Keresztes Eszter
keresztes.eszter@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3563

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:
Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)
kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emőke
marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Fajt Mónika (EKK)
fajt@emk.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu
Igazgató: Dr. **Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Telek Katalin
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötőtte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus decemberi és januári üléséről	4. oldal
Mesterséges intelligencia segíti a szívelégtelenségben szenvedő betegek kockázatbecslését	6. oldal
Science publikáció a Semmelweis Egyetem PhD-hallgatói és oktatói részvételével Számos ingerre érzékenyebbek a migrénészek	7. oldal
Együttműködés fogászati továbbképzésekről az egyetem és a SHILA Medical Services között Stratégiai együttműködési megállapodást írt alá a 250 éves Semmelweis Egyetem és az Egis Gyógyszergyár	8. oldal
Személyre szabott gyógyszerelés 3D nyomtatással	9. oldal
Jancsó Miklós Emlékérmet vehetett át dr. Buzás Edit. Megérkeztek a Semmelweis Egyetem munkatársainak adományai a Pilis Gyermekotthonba. 30 éves a Hallgatói Önkormányzat	11. oldal
Mesterséges intelligenciával javítható a stroke-betegek akut ellátása	12. oldal
A rákkutatás is segíthetik az emberi intelligencia és a mitokondriumok kapcsolatát felfedő új eredmények A szívizomleégtelenség megértését szolgálják a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet kutatásai	13. oldal
Több mint 1100 látogató vett részt a Nőgyógyászati és Onkológiai Napon	14. oldal
Mintegy 700 látogató a Semmelweis Egészség Napok februári programján	15. oldal
Huszonegy egészségügyi szervezőt avattak. Csaknem 70 szakápoló vehetett át oklevelet a SE képzésén	16. oldal
Szenior Akadémia: Oklevéltáddal zárult az első szemeszter	18. oldal
10 éves jubileumát ünnepelte a Semmelweis Szalon	19. oldal
Jó érzés ilyen kicsi gyerekeken segíteni – Szakdolgozói munka a PIC-osztályokon	21. oldal
News	22. oldal
Erfreulicher Start in das Jahr 2020	23. oldal
Konvertálható tudás	24. oldal
Elhunyt dr. Nemes Attila professor emeritus, a Semmelweis Egyetem korábbi általános rektorhelyettese	25. oldal
Elhunyt dr. Veres Gábor Elhunyt dr. Knoll Berta (1931-2019) Elhunyt dr. Iván László	26. oldal
Dr. Korompay Anna: Méltónak kell arra lenni, ha ilyen kincs van az ember rokonságában	27. oldal

SEMMEIWEIS 250 CLINICAL CONFERENCE

March 9-10, 2020 Budapest, Hungary
Semmelweis University, Basic Medical Science Center

MAIN TOPICS:

- Teaching Clinical Medicine in the 21st century
- Cardiovascular Medicine
- Abdominal Surgery, Orthopedics
- Neurology, Behavioral Medicine, Psychiatry
- Genomic Medicine
- Pediatrics
- Transplantation Medicine
- Cardiac and Vascular Surgery
- Pulmonology, Medical Imaging
- Dentistry
- Hematology, Endocrinology, Dialysis
- Pathology
- Urology, ENT
- Diabetology, Osteology
- Dermatology, Ophthalmology
- Intensive Care and Emergency Medicine
- Gynaecology and Obstetrics
- Oncology

ACCREDITATION:

- Graduate and PhD Students: 1 credit / day
- Board certified physicians, pharmacists and psychologists: 40 CME credits (OFTEX)

Registration: 02.04 - 03.02

Poster Abstract Submission: 02.04 - 02.23

A multidisciplinary, international Clinical Conference
in celebration of Semmelweis University's 250th Anniversary

<http://semmelweis.hu/250/en/semmelweis-250-clinical-conference/>, clinicalconference@semmelweis-univ.hu

A rendezvényről készült beharangozó az egyetem honlapján tekinthető meg:
<http://semmelweis.hu/hirek/2020/02/10/mar-lehet-regisztralni-a-semmelweis-250-klubjai-konferenciara-video/>

Beszámoló a Szenátus decemberi és januári üléséről

Az egyetem balatoni üdülőingatlanjának munkatársak részére történő rekreációs központtá alakítására fordítják a fel nem használt tartalékalapot és elindul a Családbarát Egyetem Program részletes koncepciójának kidolgozása – többek között ezekről is döntött a Semmelweis Egyetem Szenátusa decemberben. A 2019-es év utolsó ülésén a Szervezeti és Működési Szabályzat fontos módosításairól szavaztak. Januárban a testület szavazott egyebek mellett az új Belgyógyászati és Hematológiai Klinika július 1-től való létrehozásáról a II. és a III. Sz. Belgyógyászati Klinikák bázisán, a kapacitások megtartása mellett, valamint a Szent Rókus Kórház klinikai tömbként való működéséről is. Határozott a Szenátus egy új, a magyar kultúrát népszerűsítő szabadon választható tárgy indításáról is Csontváryval a magyar kultúra útján címmel.

Dobozi Pálma, Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Decemberben a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) módosításának részeként több szervezeti egységet is érintő átalakítások átvezetéséről döntöttek a szenátorok. A Központi Levéltár a rektor és kancellár közös irányítása alá került, az Igazgatási és Iratkezelési Igazgatóság neve Szervezési és Igazgatási Központra változott. Az Innovációs Igazgatóság Innovációs Központként a rektor közvetlen irányításával működik tovább azzal, hogy a kancellár hatáskörébe tartozó feladatok tekintetében a kancellári irányítású szervezeti egységek biztosítják a működtetést. A Kiemelt Beruházások Igazgatósága a Műszaki Főigazgatóságba integrálódik, a feladatvégzés optimalizálása érdekében – a meglévő szervezeti egységek részben történő átalakításával – két új szervezeti egység is létrejön: a Beruházási Igazgatóság és a Létesítményüzemeltetési Igazgatóság. Változatlanul működik tovább a Biztonságtechnikai Igazgatóság, az Informatikai Igazgatóság és a Szolgáltatási Igazgatóság. A Beruházási Igazgatóság az egyetemi stratégia szempontjából jelentős feladatait a stratégiai és fejlesztési rektorhelyettesessel együttműködésben, folyamatos tájékoztatás mellett látja el. A Vagyon- és Létesítménygazdálkodási Igazgatóság Vagyongazdálkodási Igazgatóság elnevezéssel átkerül a Gazdasági Főigazgatóság szervezeti egységei közé, a terület jogi vonatkozású feladatait a Jogi és Igazgatási Főigazgatóság végzi ezentúl. Oktatási szervezeti egységként rektori irányításba kerül a Testnevelési és Sportközpont és a Kollégiumok Igazgatósága, a Rektori Kabinet szervezetéhez kerül a Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága mellett a Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság, amely szervezeti egységek elsősorban a rektor vezetői feladatainak ellátását segíti. Rektori irányításba kerül még a Központi Könyvtár. A Szenátus döntött arról, hogy az akadémiai oldal eddigi gyakorlatának megfelelő módon és szintig a Szenátus gyakorol véleményezési jogot a kancellári irányítás alá tartozó vezetői és magasabb vezetői pályázatok vonatkozásában is. A Szakmai Irányítási és Szervezési Főigazgatóság átalakulásával létrejön az Orvosszakmai Főigazgatóság, amelynek 3 igazgatósága közül az egyik az Orvosszakmai, Finanszírozási és Minőségbiztosítási Főigazgatóság (OFMI) beolvasásával kialakított Egységügyi Irányítási Igazgatóság. A minőségbiztosítási feladatok a stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes irányításával rektori hatáskörbe kerülnek. A megújult kurrikulumhoz kapcsolódó gazdasági feladatok ellátása érdekében átstrukturálásra kerülnek az Általános Orvostudományi Karon a kari gazdasági feladatok, és három tömbigazgatóság összevonásával létrejött az Összevont Elméleti Tömbigazgatóság.

A Szenátus elfogadta **Baumgartnerné Holló Irén** kancellárhelyettes tájékoztatóját a 2020. évi elemi költségvetésről, melyből többek között kiderül, hogy működésre és az alapfeladat ellátására jövőre 511 millió forinttal több támogatás áll majd rendelkezésre; az egyetem jövő évi kiadási és bevételi előirányzatainak fő összege 95 976 700 000 forint.

A Szenátus támogatta a közös rektori-kancellárhelyettesi kezdeményezést, miszerint a tartalékalapban (vis maior hozzájárulás) megmaradt összegből a balatonvilágosi ingatlanon az alkalmazottak rekreációját szolgáló beruházás valósuljon meg. A rektori

program és a családbarát egyetem koncepciójának fontos eleme a munkavállalók megbecsülése és megtartása, melynek keretében a dolgozók szabadidejének élménydús felhasználásához és rekreációs célú tevékenységéhez az egyetem is hozzá kíván járulni – tájékoztatót dr. **Merkely Béla** rektor. Ennek megvalósítása érdekében az eddig fel nem használt tartalékalap terhére 443 millió forint átcsoportosításával valósulhat meg az egyetem balatonvilágosi üdülőterületén egy rekreációs központ létrehozása, amely a pihenés mellett rendezvények, továbbképzések, konferenciák, csapatépítő tréningek megtartására is alkalmas lesz.

Támogatta a Szenátus a Családbarát Egyetem Program kidolgozását, melynek fő területei a rugalmas, atipikus foglalkoztatás, a családtámogatás, a dolgozói juttatások, támogatások, valamint a szervezeti kultúra, család tudatosság kommunikációja. A program kidolgozása érdekében négy munkacsoportot is felállítanak, amelyek februárig dolgozzák ki a koncepció részleteit.

Az Onkológiai Központ és az I. Sz. Belgyógyászati Klinika integrálásával létrejön a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika. Az összevonás célja a – folyamatos és biztonságos betegellátás mellett – az erőforrások hatékony kihasználása.

A Doktori Szabályzat módosítása értelmében idegen nyelvű képzés is lehetőség nyílik, valamint együttműködésre más egyetemekkel és kutatóintézetekkel. A szenátorok szavaztak az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezésének rendjéről szóló szabályzat elfogadásáról, amely hallgatói részvétellel és egyetértéssel kereteket biztosít a kari szabályozáshoz. A kari speciális szabályozást tavaszig kell elfogadni az egyes karoknak. Támogatták a Semmelweis Ignác Szakkollégium megalapítását, ami a Korányi Frigyes Szakkollégium mellett fog működni és egyik kiemelt feladata lesz a tehetséggondozás.

Az év utolsó ülésén elfogadták az Általános Orvostudományi, az Egészségtudományi és a Fogorvostudományi Karok megújított Szervezeti és Működési Rendjéről szóló előterjesztéseket, valamint a Fogorvostudományi és az Egészségtudományi Karon működő állandó bizottságok személyi összetételének módosítását.

A Semmelweis Egyetem Asklepios Campus Hamburg (ACH) részlegén 2020. január 1-jével az Orvosi Képző Klinikához rendelt létrejöhet az ACH Radiológiai Tanszéki Csoport és a Neurológiai Klinikához rendelt az ACH Neurológiai Tanszéki Csoport.

A szenátorok négy aktuális vezetői és nyolc oktatói pályázatot is véleményeztek és támogatták a Pető András Karon a harmadik specializáció, a pedagógiai rehabilitáció indítását.

Januárban elfogadta a Szenátus a testület első féléves munkatervéről szóló előterjesztést. Döntöttek a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) I. Könyvének módosításáról szóló előterjesztésről, amelynek hangsúlyos része egyebek mellett a Gazdasági Főigazgatóság (GFI) szervezeti struktúrájának átalakítása, egyszerűsítése. A főigazgatóságon két új szervezeti egység is létrejött: a Központi Gazdasági Hálózat-irányítási Igazgatóság és a Szakértő Köznevelési Intézmények Gazdálkodásfelügyeleti Koordinációs Igazgatósága. A műszergazdálkodási feladatok koordinálásában és ellenőrzésében a Vagyongazdálkodási Igazgatóság helyett a Pénzügyi Igazgatóság jár el a jövőben, továbbá a Beszerzési Igazgatóság feladatkörébe kerül át a fejlesztésekhez tartozó beszerzési, közbeszerzési és jogi feladatok ellátása.

Az SZMSZ I.1. része kiegészül az egyetemi szabályzatok felsorolását tartalmazó melléklettel, valamint az egyetemi szervezeti egységek felsorolásával.

Az SZMSZ II. Könyvének, a Foglalkoztatási Követelményrendszeréről szóló részének módosítása egyebek mellett lehetővé teszi, hogy a Pető András Karon létrejöjjön a Tiszteletbeli Konduktor cím.

Elfogadták a Térítési és Juttatási Szabályzat azon módosítását, amely az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) önköltséges/költségtérítési képzésben részt vevő, nem mintatanterv szerint tanuló hallgatóinak ad lehetőséget a felvett tárgyak kreditarányában történő önköltségi díj fizetésére; a kreditarányos önköltségi díjakat a Kari Tanács fogadja el.

Döntött a Szenátus a II. és III. Sz. Belgyógyászati Klinika összevonásáról 2020. július 1-ji hatállyal, a kapacitások és a szakmai specialitások megtartása mellett. Az egyesített klinika Belgyógyászati és Hematológiai Klinika néven a Belső Klinikai Tömb telephelyen működik majd, az általános belgyógyászati mellett hematológiai és immunológiai profillal. Az infrastrukturális fejlesztésre vonatkozó beszerzés megtörtént. A Külső Klinikai Tömb telephelyen működik továbbra is a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika, az általános belgyógyászati mellett elsődlegesen endokrinológiai, onkológiai, nefrológiai profillal. A mostani döntés előzménye az 1672/2018. (XII.13.) és az 1774/2018 (XII.21.) kormányhatározat, amely az egyetem fejlesztéséről, a Kútvölgyi Klinikai Tömbjében működő egységeinek áthelyezéséről határozott.

Megszavazták a Szent Rókus Kórház és Intézményei Semmelweis Egyetembe való klinikai integrációjáról szóló előterjesztést, amely szerint a kórház egyetemi klinikák telephelyeként működik Szent Rókus Klinikai Tömb néven április 1-ji hatállyal. Két új klinika jön majd itt létre: a Minimál Invazív és Egynapos Sebészeti Klinika és Szakrendelő, valamint a Geriátriai Klinika és Ápolástudományi Központ. Itt kap helyet a Foglalkozásegészségügyi Szolgálat, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika Kútvölgyi tömbben működő részlege, és itt található már a Családorvosi Tanácsék. A kórházban működő rehabilitációs ágyak, megtartva telephelyüket szakmaspecifikusságuknak megfelelő klinikák egységként funkcionálnak tovább.

A testület döntött a jubileumi Semmelweis 250 Klinikai Konferencia választható tantárggyá nyilvánításáról, eszerint 1-1 kreditpontot ér naponként a nemzetközi szakmai programon való részvétel a 4., 5., 6. éves ÁOK, FOK, GYTK és PhD-hallgatóknak.

Megszavazták a Csontváryval a magyar kultúra útján című szabadon választható tárgy elindulását is, amely – a jubileumi Nyári Egyetem szellemiségében – tematikusan mutatja be a magyar kultúrát mind a magyar, mind a külföldi hallgatók számára. A félév során hét különböző kulturális intézmény ad helyet az előadásoknak.

A Pető András Kar előterjesztésére szintén szabadon választható tantárggyá minősítette a testület a VI. Országos CP (cerebrális paresis) Kongresszuson való részvételt, amelyért naponként 1-1 kreditpont jár.

Szavaztak a Semmelweis Egyetem Tudományos Diákköreinek SZMSZ-módosításáról, amely egyebek mellett rendelkezik arról is, hogy az eddigi egy év helyett már féléves TDK-munkát követően is indulhat a hallgató a diákköri konferencián. Elfogadta a testület, hogy minden kar esetében egységes legyen a tudományos diákköri munkáért járó kreditjöváírás. Eszerint 1 kredit jár a TDK-munkában való rendszeres részvételért, míg azok a hallgatók, akik előadását befogadják az egyetemi TDK-konferenciára, vagy rektori pályamunkát nyújtanak be, 2 kreditpontot kaphatnak. A diákköri konferencián vagy a rektori pályamunkával elnyert díj, illetve elsőszerzős publikáció – eredménytől függően – 3-4 kredit jóváírást ér az új rendszerben.

Megszavazta a Szenátus a Kommunikációs szabályzatot, amelynek megújítása egyebek mellett az egyetemen történt szervezeti változások miatt vált szükségessé.

Támogatta a Szenátus a humánerőforrásmegtartási és -fejlesztési koncepció, vagyis az életpályamodellek folytatását. Az apo-

ló életpályamodell hatálya alá tartozók közül a legalább öt éve az egyetemen dolgozók 2020. április 1-től további 5 százalékos emelésben részesülhetnek, majd november 1-jétől valamennyi egészségügyi szakdolgozó esetében újabb 20 százalékos ágazati illetményemelésre kerül sor. Az egyetemi ápolói életpályamodell 1100 ágy mellett dolgozó ápolót érint. Az előterjesztés emlékeztetett arra, hogy a három koraszülött intenzív osztály egészségügyi szakdolgozói 2019. augusztus 1-jétől átlagosan 25-30 százalékos differenciált illetményemelésben részesültek. A 2019. november 1-jével bevezetett műtős életpályamodell – amely keretében 14 klinika mintegy 280 munkavállalója részesül illetménykiegészítésben – változatlan feltételekkel folytatódik tovább az év végéig. Szintén folytatódnak az oktatás-kutatás terén elindított életpályamodellek: az ÁOK-on, FOK-on és GYTK-n oktatói, kutatói, tanári munkakörben dolgozó közalkalmazottak esetében az egyetem az illetménytábla szerinti garantált illetményükhöz képest legalább a legutóbbi két egészségügyi szakorvosi illetményemelés (207 ezer forint) összegével emelt illetményt biztosít továbbra is. Az EKK-n, ETK-n, PAK-on, továbbá a központi területeken oktatói, kutatói és tanári munkakörben, valamint a könyvtárban, levéltárban kulturális közalkalmazotti munkakörökben dolgozók esetében hasonló, de eltérő mértékű béremelés kerül folytatásra. Megkezdődik annak kidolgozása, hogy a teljesítményemelés és -ösztönzés szempontjai miként tudnak beépülni az életpályamodellekbe.

A szenátorok határozta a *Jó tanuló – jó sportoló és a Tudományos Diákköri Kiváló Nevelő* címek odaítéléséről, a Felülbírálati Bizottság személyi összetételének módosításáról, elfogadták a Klinikai Központ ügyrendjét, a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) Kari Tanácsának új összetételét, valamint a GYTK és az EKK kari Szervezeti és Működési Rendjének módosítását, továbbá a Pető András Kar Kari Tanácsa választási szabályzatát és működési rendjét. Véleményeztek aktuális vezetői és oktatói pályázatokat is.

Dr. **Merkely Béla** rektor tájékoztatást adott a szenátoroknak a tervezett fenntartói modellváltásról, az ún. Semmelweis modell bevezetéséről, a világ egyik legjobb betegellátó intézményének számító Mayo Klinika mintájára. Egy, a Semmelweis Egyetemre szabott, rugalmasabb, minőségi elvárásokat meghatározó, teljesítményalapú fenntartói modell kialakítása a terv. A cél, hogy az egyetem jelenlegi működési környezete versenyképesebbé váljon, és a Semmelweis Egyetem közép-európai vezető szerephez jusson az egészségipari, gyógyszeripari innováció területén, valamint megfeleljen a betegellátásban és az orvos- és egészségügyi szakember képzésben is jelentkező növekvő igényeknek. Az egyeztetések jelenleg szakmai szakértői szinten folynak, a rektor hangsúlyozta, hogy minden lépésről személyesen fogja tájékoztatni az egyetemi polgárokat.

Harmadjára nyert Magyar Brands díjat a Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Kiváló fogyasztói márka kategóriában 2019-ben ismét Magyar Brands díjat kapott a Semmelweis Egyetem. A Magyar Brands komplex díj, a fogyasztók és a szakértők több szempontú vizsgálata és egyöntetű értékelése alapján kaphatja meg a jelölt. A pályázaton való részvétel alapfeltétele az, hogy a márka Magyarországon született vagy az alapításában magyarok vettek részt. A szakértői javaslatok alapján bekerült márkáknak az alapfeltételeken túl rendelkeznie kell az alábbi követelmények egyikeivel is: a márka magyar tulajdonban van, *gyártásának helyszíne* Magyarország, vagy magas identitás-pontszámot kap a bizottsági pontozás során. A kiváló fogyasztói márka kiválasztásánál figyelembe veszik még az identitást: mennyire érezzük magyarnak, mennyire kötődik az országhoz, értékeinkhez; a reputációt: milyen a márka hírneve; a márkaéptést, a tradíciót: hány éve van jelen, valamint az ismertséget és a kedveltséget.

Mesterséges intelligencia segíti a szívelégtelenségben szenvedő betegek kockázatbecslését

A szívelégtelenségben szenvedő betegek kockázatbecslését segíti a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikáján kifejlesztett, mesterséges intelligencián alapuló, új rizikóbecslő rendszer. Az egyetem 250 éves jubileumának tiszteletére SEMMELWEIS-CRT score-nak elnevezett döntéstámogató rendszer a betegek klinikai adatai alapján nyújt segítséget a kezelőorvosnak a magasabb halálozási kockázattal bíró, következképpen szorosabb utánkövetést igénylő szívelégtelen betegek azonosításában. A rizikóbecslő rendszert az elmúlt húsz év során speciális eszközös terápián (szív működését újraszinkronizáló terápia – CRT) átesett szívelégtelen betegek adatai alapján fejlesztették ki. A klinika igazgatója, dr. Merkely Béla rektor vezetésével megvalósult projekt eredményeiről a világ első számú kardiológiai folyóiratában, az Európai Szívgyógyászati Társaság hivatalos tudományos lapjában jelent meg publikáció.

Deme Tamás Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A szív csökkent pumpafunkciója miatt kialakult keringési elégtelenség a súlyos onkológiai betegségekhez mérhető halálozással jár. A szívelégtelenségben szenvedő betegek mintegy harmadánál a szív kamráin belüli, ingerületvezetési zavar, vezetési blokk jelenik meg, mely tovább rontja a szív pumpafunkcióját. Ennek a kezelését célozza egy speciális, három szívüregre ingerlő pacemaker beültetése, az ún. cardiális reszinkronizációs terápia (CRT). Ez az eszközös terápia, melyet Magyarországon korábban dr. **Merkely Béla** honosított meg a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán, enyhíti a szívelégtelenség tüneteit, javítja a betegek életminőségét és jelentősen javítja a túlélést. A betegség természete miatt kiemelt jelentőséggel bír a magas halálozási kockázattal rendelkező betegek azonosítása, vagyis a személyre szabott rizikóbecslés, melynek segítségével kiválaszthatók azok a betegek, akik a beavatkozás után szorosabb utánkövetést igényelnek – magyarázta dr. **Tokodi Márton**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika PhD-hallgatója és a publikált cikk egyik első szerzője. Ezekre a betegekre különös figyelmet kell fordítani az utánkövetés során, mivel még komplexebb gyógyszeres és eszközös terápia, esetlegesen szívtranszplantáció is szükségessé válhat – tette hozzá, hangsúlyozva, hogy ez adott esetben a várható élettartam további növekedését jelentheti e betegek számára. Ebben nyújt segítséget a kutatócsoport által kifejlesztett döntéstámogató rendszer. Az új rizikóbecslő eszköz – melyet az egyetem 250 éves jubileumának tiszteletére SEMMELWEIS-CRT score-nak neveztek el – az utóbbi 20 év során, a klinikán elvégzett CRT beültetések adatai alapján – számolt be dr. Merkely Béla klinikaigazgató, az egyetem rektora. Ez a több mint 1600 CRT beültetésen áteső beteg számláló adatbázis szolgált alapjául a gépi tanulás (*machine learning*), a mesterséges intelligencia egyik ága) segítségével létrehozott rendszernek, amely lehetővé teszi az utánkövetési időszakban bekövetkező évenkénti halálozás kockázatának legpontosabb előrejelzését. Ilyen nagy beteganyagot felölelő adatbázis kialakítására, amely alapja az innovatív termékfejlesztésnek, csak nagy egyetemi klinikákon van lehetőség.

A fejlesztés során használt algoritmus a betegek CRT beültetés előtti, illetve halálozási adatait tartalmazó, ún. tanító adatbázis alapján *megtanulta* a releváns, sokszor rejtett összefüggéseket. Használata során pedig erre a tapasztalati tudásra támaszkodva nyújt rizikóbecslést az új betegek esetében – mutatott rá a klinika PhD-hallgatója. Azáltal, hogy mesterséges intelligenciára épül,

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

azaz képes a számos paraméter közötti bonyolult kapcsolati háló hatékony feltérképezésére, a SEMMELWEIS-CRT egyértelműen felülmúlja a korábbi, hagyományos statisztikai módszerekre épülő pontrendszereket és a világon jelenleg elérhető legjobb becslést adja a beteg túlélését illetően.

A projekt során az adatbázisban rögzített több mint 100 paraméter közül a legrelevánsabb 33 került kiválasztásra. Ezek megadásával az online is elérhető rendszeren keresztül a kezelőorvos meghatározhatja a páciens személyre szabott kockázati profilját. A rizikóbecsléshez felhasznált paraméterek a betegellátás részeként rutinszerűen rögzítésre kerülnek. Nem szükséges tehát további drága vagy körülményes vizsgálatok elvégzése, így ilyen szempontból a SEMMELWEIS-CRT használata nem ró plusz terhet az orvosra vagy a kórházra – hangsúlyozta dr. Tokodi Márton. A jelenlegi rendszer a www.semmelweisrcrtscore.com honlapon keresztül nyilvánosan elérhető, amit minden orvos és kutató, elsősorban tudományos célokra szabadon használhat – emelte ki. Hozzátette, hogy a jövőben azt szeretnék elérni, hogy a rizikóbecslés folyamata teljesen automatizált legyen. Ezen kívül a rendszer alapjául szolgáló adatbázist is szeretnék tovább bővíteni új hazai és nemzetközi centrumok bevonásával, mivel a tanításhoz felhasznált adatok mennyiségének növelésével tovább javulhat a rendszer által adott becslések pontossága. **Dr. Merkely Béla kiemelte, ez az első alkalom, hogy egy tisztán Magyarországon végzett kutatásból és innovációból, kizárólag magyar szerzők közreműködésével készült tanulmányt publikáltak a legelismertebb kardiológiai folyóiratban, a European Heart Journalban. A lap impakt faktora 25, így ebben az évben ez a legrangosabb helyen publikált cikk a Semmelweis Egyetemről.** A tanulmány a Semmelweis Egyetem és egy, a mesterséges intelligencia technológiai és elméleti hátterét biztosító amerikai, de részben magyar tulajdonú cég, az Argus Cognitive közötti szoros együttműködés eredményeként valósult meg.

A projekt a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal támogatásával elindult Nemzeti Szívprogram, valamint az Innovációs és Technológiai Minisztérium Tématerületi Kiválósági Programja keretében részesült anyagi támogatásban.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2020/01/21/mesterseges-intelligencia-segiti-a-szivelegtelensegben-szenvedo-betegek-kockazatbecsleset/>

Science publikáció a Semmelweis Egyetem PhD-hallgatói és oktatói részvételével

Eddig ismeretlen, alapvető fontosságú kapcsolatot fedezett fel az idegsejtek és az agyi immunsejtek között a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI) Neuroimmunológia Kutatócsoportja. A decemberi online verzió után a Science tudományos hetilap 2020. január végi számában megjelent publikáció két első, valamint utolsó szerzője a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájának hallgatója, illetve oktatója.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A kutatócsoport egy új kommunikációs útvonalat írt le, amely segítségével az agy fő immunsejtjei, a mikroglia sejtek képesek lehetnek érzékelni az idegsejtek sérülését, és egyúttal segíteni regenerációjukat. Mindez új alapokra helyezi a mikroglia és az idegsejtek közti kommunikációról alkotott ismereteinket. A most felfedezett mikroglia-idegsejt kapcsolat szerepét fiziológiás állapotban és experimentális stroke-modellben is igazolták, azonban nagy valószínűséggel más idegrendszeri betegségekben is fontos szerepet játszhat.

A kutatók az idegsejtek sejttestének membránján apró *forró pontokat* találtak, melyeken át fokozottan szabadulhatnak fel különféle anyagok az idegsejt környezetébe. Azt is megfigyelték, hogy a mikroglia sejtek sok időt töltenek ezeknél a forró pontoknál, amelyek ideálisak az idegsejtekkel való kommunikációjukra; a mikroglia sejtek itt folyamatosan nyomon követhetik az idegsejt állapotát.

A *first release* verzió online, tavaly decemberben, a nyomtatott hetilapban pedig most megjelent publikáció mintegy harminc szerzőjének több mint harmada kötődik a Semmelweis Egyetem-

hez egykori vagy jelenlegi PhD-hallgatóként, illetve oktatóként, témavezetőként.

A KOKI kutatócsoportjának vezetője, dr. **Dénes Ádám** a Semmelweis Egyetem Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskolában szerezte doktori fokozatát, jelenleg pedig az egyetemi Doktori Iskola oktatójaként és témavezetőjeként is tevékenykedik. Mint honlapunknak nyilatkozva fogalmazott: a most felfedezett kapcsolat reményeik szerint új terápiás irányokat nyithat meg.

Dr. **Pósfai Balázs**, a publikáció egyik első szerzője, a KOKI kutatója, a Semmelweis Egyetem PhD-hallgatója kiemelte: úgy gondolják a kutatásuk fényében, hogy a mikroglia sejtek feladata a homeosztázis fenntartása az agyban, miután folyamatosan vizsgálják az idegsejtek állapotát, károsodás esetén pedig eltávolítják a sejteket.

Dr. **Cserép Csaba**, a cikk másik első szerzője amellet, hogy a KOKI kutatócsoportjának a tagja, szintén a Semmelweis Egyetem Szentágotthai Doktori Iskolájának oktatója, korábban doktori fokozatát is itt szerezte. Kiemelte: felfedezésükben hatalmas szerepe van annak, hogy munkacsoportjuk a világon először alkalmazta neuroimmunológiai kérdések vizsgálatára a legfejlettebb neuroanatómiai módszereket, mint például az itthon nagyrészt általa bevezetett elektron-tomográfiát.

Számos ingerre érzékenyebbek a migrénesek

A migrén és a különböző stresszhatások feldolgozása közötti összefüggéseket vizsgálta több kutatásban is a Gyógyszerhatástani Intézetben a Nemzeti Agykutatási Program (NAP) keretében működő Genetikai Agyi Képző Migrén Kutatócsoport. A munkacsoport a közelmúltban négy publikációt is megjelentetett, amely a migrén érzékelés- és fájdalom szabályozásában, valamint jutalomfeldolgozásban játszott szerepét, továbbá a szerotoninszint változás hatásait vizsgálta.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A NAP keretében 2015 óta működő kutatócsoport a migrénes rohamok visszatérésére hajlamosító tényezőket tanulmányozza képzővizsgálatokkal és egyéb módszerekkel. Az elmúlt évek eredményei közül számos mostanra ért be, amelyeket négy különböző publikációban – köztük egy nature.com felületen megjelent cikkben – közölt le a munkacsoport – tájékoztattott dr. **Juhász Gabriella**, a Gyógyszerhatástani Intézet egyetemi docense, a kutatócsoport vezetője. Kiemelte: elsősorban arra kíváncsiak vizsgálataik során, hogy a különböző stresszhatásokat hogyan dolgozzák fel a migrénesek, vagyis a különböző agyterületek aktivációjában látható-e különbség a migrénesek és nem fejfájós személyek között.

Az érzékeléscsökkentés elemzése során azt találták, hogy a migréneseknél a félelmet kifejező arcok megnövekedett aktivitást váltottak ki az agy egy meghatározott, a figyelmi orientációért felelős régiójában – számolt be a kutatás egyik eredményéről **Szabó Edina**, a kutatócsoport munkatársa. Kiemelte továbbá, hogy a migrénes rohamok gyakorisága nemcsak a negatív, hanem a pozitív arcokra is fokozottabb neurális válasszal társult. Az eredmények arra utalnak, hogy a stresszcökkentésnek, akár különböző pszichológiai módszerekkel (pl. autogén tréning), fontos szerepe lehet a migrénes rohamok számának csökkentésében.

Kocsel Natália, szintén a kutatócsoport munkatársa, a jutalomfeldolgozást vizsgálta, amely során megállapították, hogy a migrénesek és nem fejfájós személyek között jelentős különbségek mutatkoztak a jutalomfeldolgozással összefüggő agyi aktivációk esetén. Ezen túlmenően megfigyelték, hogy minél közelebb volt az utolsó migrénes roham a vizsgálat idejéhez, annál alacsonyabb aktivációt mutatott számos vizuális feldolgozásért felelős agyi régió. Ez független volt attól, hogy a vizsgált személyek nyertek vagy veszítettek a szimulált helyzet során és a látókéreg fokozatosan kialakuló működészavarára utalhat, mely hozzájárulhat a roham fellépéséhez. Ezen kívül, a stresszérzékenység és a fenyegető (pénzvesztésre utaló) jelzések elvárásának fokozódására utaló megnövekedett agyi aktivációt is kimutattak a migrénes roham időbeli közeledésével.

Dr. **Kököneyi Gyöngyi**, a kutatócsoport vezetőhelyettese a fájdalomfeldolgozást vizsgálva arra volt kíváncsi, hogy a rágódásra való hajlam összefüggésben van-e a fájdalmas ingerek feldolgozásával. A mérések során beigazolódott, hogy akik hajlamosak a rágódásra, nehezen veszik észre, ha negatív elvárásaikkal ellentétes dolog történik, azaz konkrétan itt a vizsgálatban a várt fájdalom inger elmarad.

Ez az eredmény azért lehet fontos, mert rámutat arra, hogy a fokozottan rágódó személyek miért ragadnak benne a negatív gondolataikban.

Együttműködés fogászati továbbképzésekről az egyetem és a SHILA Medical Services között

Együttműködési megállapodást írt alá a Semmelweis Egyetem, a SHILA Medical Services izraeli biztosítótársaság és a Magyar Fogorvosok Egyesülete, melynek keretében a Fogorvostudományi Kar szakmai továbbképzéseket fog tartani izraeli szakemberek számára. Dr. Merkely Béla rektor elmondása szerint az együttműködés további egyetemi kooperációknak is kiindulópontja lehet.

Deme Tamás Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A 250 éves Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karán világszerte elismert, magas színvonalú képzés folyik, ezért kiváló hely arra, hogy a ma aláírthoz hasonló együttműködések keretében megvalósuló továbbképzéseknek a helyszíne legyen – jelentette ki dr. **Merkely Béla** rektor az egyetem, a SHILA Medical Services és a Magyar Fogorvosok Egyesülete közötti együttműködési szerződés aláírása alkalmából mondott köszöntőjében. A Semmelweis Egyetem számára mindig is fontos volt az együttműködés különböző hazai és nemzetközi intézményekkel, szakmai szervezetekkel – jegyezte meg dr. Merkely Béla, méltatva az egyetem széles nemzetközi kapcsolatrendszerét és rámutatva a tapasztalatcsere fontosságára a tudományos életben, az oktatásban és a gyógyításban egyaránt.

Dr. **Nagy Katalin**, a Magyar Fogorvosok Egyesületének elnöke hozzászólásában a jelenlegi együttműködés kialakulásáról számolt be, rámutatva arra, hogy egy 2016-ban Izraelben tett szakmai látogatás teremtette meg a tudományos-oktatási együttműködés lehetőségének alapjait. Ezután a Magyar Fogorvosok Egyesülete 2017-ben írt alá hivatalos oktatási és kutatási együttmű-

ködési szerződést az Izraeli Fogorvosok Egyesületével, melynek folyamánként kereste meg az izraeli fél a magyar szervezettel, hogy segítsen orvosai számára továbbképzéseket szervezni, melyet a SHILA Medical Services, Izrael legnagyobb betegbiztosító társasága finanszírozna, és melyhez keresik a legmegfelelőbb magyar szakintézményt. Átgondolva az infrastrukturális és szakmai feltételek együttes meglétét, a választás egyértelműen a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karára esett.

A SHILA Medical Services a legnagyobb izraeli állami betegbiztosítási alap tulajdonában áll, feladata többek között az alap tagjai számára fogászati szolgáltatások biztosítása, a cég mintegy 1400 fogászt alkalmaz. **Eitan Schleifer**, a vállalat vezérigazgatója elmondta, hogy az izraeli egészségügyi rendszer reformja nemrég kiterjesztette a társadalombiztosítási szolgáltatások körét az időseknek nyújtandó teljes műfogsorokkal, melyre a cég nem rendelkezik kellő szakértelemmel és melyhez szakmai partnereket keresett világszerte.

Dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes, a Fogpótlástani Klinika igazgatója beszámolt arról, hogy a klinika készül az izraeli kollégák fogadására, a szakképzés kurrikuluma pedig jelenleg kidolgozás alatt van.

Stratégiai együttműködési megállapodást írt alá a 250 éves Semmelweis Egyetem és az Egis Gyógyszergyár

Az eddigieknél is szorosabb és strukturáltabb együttműködésben állapodott meg a Semmelweis Egyetem és az Egis Gyógyszergyár Zrt. Közös céljuk a gyógyszeripari kutatás-fejlesztés, valamint a gyógyszerész- és orvosképzés színvonalának további emelése, az egymás tevékenységében rejlő szinergiák kihasználásával. A megállapodás eredményeként új egészségipari innovációk szülehetnek, és a hazai gyógyszeripar igényeinek is megfelelő, gyakorlatiasabb oktatási, képzési elemekkel bővíthet a Semmelweis Egyetem.

Forrás: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Forrás: Semmelweis Egyetem, Egis

A Semmelweis Egyetem és az Egis évtizedekre visszanyúló együttműködésének elmélyítése kiemelt jelentőségű, hiszen mára az ipar és az egyetemi, tudományos szféra közötti kooperáció megkerülhetetlen közös érdekévé vált. Az orvos- és egészségügyi tudományi területen a tudásbázis és ismeretanyag két évente megduplázódik, a gyógyszeripar pedig az egyik leggyorsabban fejlődő kutatási terület a világon – mutatott rá dr. **Merkely Béla**. A Sem-

melweis Egyetem rektora kiemelte: az aláírt stratégiai megállapodás célja egyebek mellett, hogy az egyetem és az Egis közötti kutatás-fejlesztési együttműködést megerősítsük, valamint, hogy a gyógyszerészhallgatók a jövőben az ipar igényeinek is megfelelő képzettséggel rendelkezzenek. A tervek között szerepel az új piaci keresletet kielégítő, gazdasági fejlődést támogató nemzetközi tudásközpont létrehozása – tette hozzá.

Dr. **Hodász István**, az Egis Gyógyszergyár Zrt. vezérigazgatója kiemelte: a gyógyszeripar már jelenleg is az ország egyik húzóágazata, és az lesz a következő évtizedekben is. A megállapodás értelmében az Egis a jövőben kihelyezett egyetemi tanszéki csoportot hoz létre telephelyein. Az Egisnek évszázados tapasztalata van gyógyszerfejlesztésben és a gyógyszerek nemzetközi piaca vitelében. A gyógyszergyár ebbéli tudását is megosztja az egyetemmel, hogy az ott születő termékefejlesztési ötletek forgalomba hozatalát segítse bizonyítottan nagy gyakorlatával és átfogó piacismeretével – jelentette ki dr. Hodász István.

A partnerek között már eddig is meglévő együttműködés értelmében az Egis műszerparkjában cserére kerülő, még jó állapotban lévő műszereket és laborszakozókat a vállalat átadja a Semmelweis Egyetemnek, hogy azok tovább hasznosulhassanak az egyetem intézeteiben. Az utóbbi 5 évben több mint 30 millió forint értékű műszert és laborszakozót adtak át, ezzel segítve az ott folyó gyakorlati munkát.

Személyre szabott gyógyszerelés 3D nyomtatással

Dr. Basa Bálint, a Gyógyszerészeti Intézet PhD-hallgatója kapta 2019-ben a leginnovatívabb TDK-munkáért járó Innovációs Díjat. Kutatásában a 3D nyomtatás alkalmazási lehetőségeivel foglalkozik betegközpontú hatóanyag-felszabadító rendszerek formulálásában. A projekt elérhető közelségbe hozhatja a digitális gyógyszer technológia elemeit nemcsak a kórházi ellátásban, hanem a lakossági gyógyszerelésben is.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

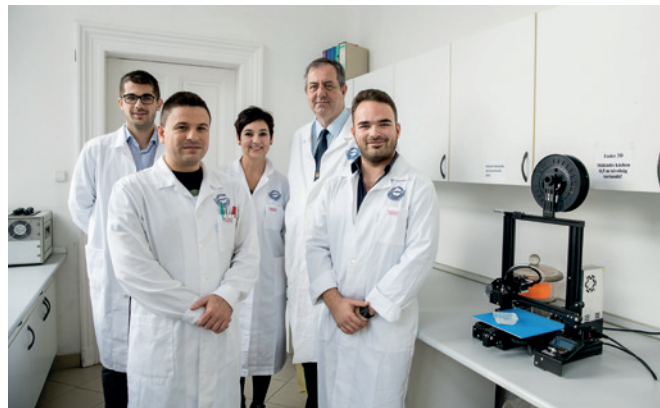
A több hatóanyag megfelelő, személyre szabott dózisait tartalmazó és egyéni igényekhez alakított hatóanyag-leadási tulajdonságokkal rendelkező hordozók alkalmazása segíti a betegközpontú terápiát – magyarázta projektjét dr. **Basa Bálint**. A 3D nyomtatással előállított gyógyszerformák alkalmasak a személyre szabott gyógyszerelés és a digitális gyógyszer technológia ötvözésére – hangsúlyozta. Munkája során célul tűzte ki a biodegradálható anyagokból, 3D nyomtatással előállított és tervezett hordozó rendszerek, valamint egy optimalizált *tervezési terület* létrehozását. Ez utóbbi a paraméterek bizonyos mértékű változtatásával jól reprodukálható gyógyszerhordozókat eredményez az alkalmazott ható- és segédanyagok esetén. A kutatás fontos célkitűzése az egyénre szabott adagolási forma, a struktúrák módszeres tervezésével és nyomtatásával kedvezőbbé és betegközpontúvá tehető a gyógyszerelés.

Dr. Basa Bálint két évvel ezelőtt jelentkezett TDK-zni a Gyógyszerészeti Intézetbe, ekkor ajánlotta neki dr. **Antal István** egyetemi tanár, igazgató a 3D nyomtatás témakörét, ami nem volt ismeretlen számára, ugyanis családja építőiparral foglalkozik, így már korábban is alkalmazott hasonló tervezőprogramokat. A 3D nyomtatás alapja a pontos tervkészítés, ami alapján a nyomtató dolgozik – hangsúlyozta dr. Basa Bálint, aki hozzátette: az volt a céljuk, hogy minél egyszerűbb módszerrel és eszközökkel dolgozzanak. A nyomtató fél négyzetméter alapterületű, szinte bárhol elfér, könnyen mozgatható, Bálint pedig egy laptopon tervezi meg, mit kell majd a printernek kinyomtatnia.

Az Innovációs Díjjal is jutalmazott projekt társtémavezetője dr. **Jakab Géza** PhD-hallgató, aki dr. **Fülöp Viktor** tanáreggéllel és a laborvezető dr. **Balogh Emese** egyetemi adjunktussal együtt segített abban, hogy egy kutatás során az eredményeket hogyan kell kiértékelni, milyen folyamatokra kell odafigyelni. Eredményeket a 2018-as TDK konferencián mutatta be, amit az országos TDK követett, ahonnan első díjat hozott el. A diploma megszerzése után PhD-sként dolgozik tovább, témája az egyénre szabott gyógyszeradagolási formák.

A személyre szabott gyógyszerelés iránt ötödéves gyakorlata során kezdett el érdeklődni igazán. A 3D nyomtatás lehetőséget ad az egyéni adagolás mellett az egyedi színek, formák, textúrák előállítására, vagyis akár jól megkülönböztethető, színes, íze-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

sített, könnyen bevehető készítmények előállítása is lehetséges, ami például gyerekek együttműködésének javítására is alkalmas. Ennek megvalósításához hatóanyagot is tartalmazó, ízek és színek változtatására alkalmas szálakat kell előállítani.

A következő fázisban egy olyan firmware programozása a cél, ami a nyomtató hardverjéhez illeszthető és lehetővé teszi az online jelenlétet és beavatkozási lehetőséget. Az *In Process Control* lehetőségének beépítése a berendezésbe, valamint a lépések megfelelő időzítése és összehangolása szintén a kutatás célját képezi. A *tervezési tér* kibővítésével és a forgalomban lévő ható- és segédanyagokra való optimalizálásával válik teljessé és biztonságossá a rendszer – magyarázta a PhD-hallgató, hozzátéve, hogy jelenleg a publikáció és a szabadalmaztatás is folyamatban van. Dr. Basa Bálint hangsúlyozta, hogy az új metodikához természetesen elengedhetetlen a minőségbiztosítási szempontok figyelembe vétele, validálási és analitikai műveletsorok létrehozása, valamint a szabályozási kérdések tisztázása.

A 2019-ben Innovációs Díjat elnyert kutatókkal készült interjúsorozatunk jövő hónapban folytatódik.

A GYTK felhívása a 75, 70, 65, 60 és 50 éve végzett gyógyszerészek részére

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara örömmel ápolja azt a hagyományt, hogy volt hallgatóinak jubileumi díszoklevelet adományoz.

Azok a gyógyszerészek, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Budapesti Orvostudományi Egyetemen, illetve a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen 1945-ben, 1950-ben, 1955-ben, 1960-ben, illetve 1970-ben szereztek meg, 2020. április 30-ig a Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket a platina, a rubin, a vas, a gyémánt, illetve az arany díszoklevél igénylése végett.

A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai önéletrajzot és az értesítési címet. Jelentkezési lap igényelhető a Dékáni Hivatalban telefonon (266-0449) vagy letölthető a kar honlapjáról.

Elvégezték az első hazai lézerablációs pajzsmirigygöb eltávolítást a Belgyógyászati és Onkológiai Klinikán

A pajzsmirigygöbök műtéti eltávolításának legkorszerűbb alternatívája a lézerablációs kezelés, amely során fájdalommentesen, a lézertény energiájával elpárologtatják a nem kívánatos szöveteket. A módszer – amelyet a közelmúltban hazai szinten a Semmelweis Egyetem Belgyógyászati és Onkológiai Klinikáján alkalmaztak elsőként – megoldást jelenthet azoknak a betegeknek, akiknél például a koruk, egészségi állapotuk vagy a visszatérő göbök miatt fokozott kockázattal járna a sebészi beavatkozás.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A pajzsmirigygöbök kezelése elsősorban sebészi beavatkozást jelent, azaz szükség esetén műtéti úton távolítják el a problémát okozó göböt. Azonban lehetnek olyan helyzetek, amikor fontos, hogy másfajta terápiás módszer is rendelkezésre álljon – hangsúlyozta dr. **Lakatos Péter**, a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika egyetemi tanára. Ilyen eset lehet, ha a göbből kifejlődő rosszindulatú tumor többször visszatér, és ezért akár 2-3 műtetre is szükség van. Minél több a műtétek száma, annál nehezebb az operáció az összenövések miatt, és természetesen ez megnöveli a szövődmények számát is – mutatott rá. Fontos lehet a beteg kora is, hiszen idősebb korban a műtétnek nagyobb a kockázata. Hasonlóképp szükség lehet a műtéten kívüli megoldásra a pajzsmirigy túlműködést okozó *forró* göböknél, akkor, ha azok jódfelvétele nem éri el a kezeléshez szükséges mértéket.

Korábban a műtét legelterjedtebb alternatívája az ún. alkoholos infiltrálás volt. Ennél ugyanakkor jóval célzottabb és biztonságosabb terápiát tesz lehetővé a radiofrekvenciás és az annál is újabb technológiának számító lézeres abláció. A rádiófrekvenciás megoldás korábban is elérhető volt, de zömében magánszolgáltatóknál, a múlt év végén ugyanakkor a Belgyógyászati és Onkológiai Klinikán elvégezték hazai szinten az első 3 pajzsmirigybe-

teg sikeres kezelését a klinikán elérhető lézerablációs készülékkel – mondta dr. Lakatos Péter. Ennek során a lézertény energiájával *párologtatják el* a nem kívánatos szöveteket.

A klinika igazgatója, dr. **Takács István** hangsúlyozta: ezzel, az egyébként is komplett klinikai pajzsmirigycentrum nemzetközileg is egyedülállóan sokrétű megoldásokat tud kínálni a betegek számára.

Arcrekonstrukciós Centrumot hoznak létre az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán

Bókay Arcrekonstrukciós Centrum néven új központot hoz létre az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika az arcfejlődési rendellenességgel született gyermekek kezelésére. Az új centrumban a magas szakmai színvonal mellett barátságos, családias, ugyanakkor modern és biztonságos körülmények között tudják ellátni a betegeket. Az ünnepélyes alapkövetétel keretében egy jótékonsági előadásra látták vendégül az elmúlt tíz évben a klinikán kezelt gyermekeket és szüleiket a Fővárosi Nagycirkuszban.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Bánhidó Ferenc** általános rektorhelyettes ünnepi köszöntőjében az emberi mosoly fontosságáról és gyógyító erejéről beszélt. A cirkusz és az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika dolgozói is mind arra törekuszenek, hogy mosolyt csaljanak a gyerekek arcára – emelte ki a rektorhelyettes.

A Bókay klinika 180 éve a gyógyítás szolgálatában működik – hangsúlyozta dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója. Mint arra rámutatott, ezzel a képletes alapkövetéssel egy nemzetközi szintű arc-rekonstrukciós centrum kialakítását indítják el, ahol lehetővé válik az arcdeformitásokkal és arcfejlődési rendellenességekkel született gyermekek ellátásához szükséges modern technológia és ellátási színvonal biztosítása.

Nagy-Kálózy Eszter, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika jószolgálati nagykövete azt kívánta, hogy a gyógyulás legyen az egyetlen út, hogy megtörténhessen a csoda; a bajból és a gondból megerősödve léphessünk tovább.

Dr. **Nagy Krisztián**, az Arcrekonstrukciós Centrum vezetője

köszönetet mondott mindazoknak, akik a klinikán segítik a munkáját, az alapítvány munkatársainak, a támogatóknak, valamint a szülőknek is, akik rájuk bízta gyermekeiket.

Az ünnepi köszöntők után a Fővárosi Nagycirkusz jóvoltából az elmúlt tíz évben a klinikán kezelt gyermekek és szüleik egy jótékonsági cirkuszi előadást nézhettek meg.

Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán tíz éve folyik az arcdeformitásokkal és arcfejlődési rendellenességekkel született gyermekek sebészi kezelése, a beavatkozások száma folyamatosan nőtt. A klinika kialakított e gyermekek kezelésére egy olyan speciális ellátási osztályt, ahol rendelkezésre áll egyrészt a megfelelően kiképzett és tapasztalt orvos-csapat és szak személyzet, másrészt pedig megtalálhatók a megfelelő technikai lehetőségek, műtéti eszközök, így a folyamatos szakmai innovációk és nemzetközi tudományos együttműködések eredményeként elérhetővé vált a legmagasabb szintű ellátás is. Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika alapítványa, a Bókay Gyermekklinikaért Alapítvány jelenleg is folyó adománygyűjtő kampányával nagy mértékben hozzájárul a Bókay Arc Rekonstrukciós Centrum 2020 év végéig megújult formában való kialakításához.

Jancsó Miklós Emlékéremet vehetett át dr. Buzás Edit

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Általános Orvostudományi Karának Kari Tanácsa Jancsó Miklós Emlékéremmel jutalmazta dr. Buzás Editet, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatóját. A tudományos elismerést dr. Lázár György, az SZTE Általános Orvostudományi Karának dékánja adta át.

Forrás: Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet

A SZTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet folyosóján elhelyezett **Jancsó Miklós** emléktábla megkoszorúzását követően a Rectori Hivatal Dísztermében dr. **Lázár György**, az SZTE Általános Orvostudományi Karának dékánja adta át a Jancsó Miklós Emlékéremet dr. **Buzás Edit**nek, a Semmelweis Egyetem Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatójának. A díjátadó után dr. Buzás Edit előadását hallgathatták meg az érdeklődők. A Szegedi Tudományegyetem két évente adja át a Kossuth-díjas farmakológusról, hisztokémikusról, fiziológusról, a 34 éves korában egyetemi tanárnak kinevezett Jancsó Miklósról (1903-1966) elnevezett elismerést, amellyel olyan kiemelkedő személyiségek előtt tiszteleg, akik egykor az intézmény hallgatói, dolgozói voltak.

A Semmelweis Egyetemről eddig hatan kapták meg ezt a magas tudományos elismerést: elsőként dr. **Issekutz Béla** (1968), dr.

Fotó forrás: Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet

Kerpel-Fronius Ödön (1971), dr. **Szentágothai János** (1976), dr. **Antoni Ferenc** (1979) dr. **Kelemen Endre** (1985) és dr. **Réthelyi Miklós** (2015).

Megérkeztek a Semmelweis Egyetem munkatársainak adományai a Pilisi Gyermekotthonba

2019-ben a Semmelweis Egyetem munkatársai hagyományteremtő módon személyre szóló ajándékokat juttathattak el adományként nehéz helyzetben lévő gyermekekhez. Az összegyűlt több mint nyolcvan különböző ajándékot dr. Hankó Balázs stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes adta át a Pilisi Gyermekotthon, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola vezetőjének.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem, alapításának jubileumi évében, hagyományteremtő céllal személyre szóló karácsonyi adományozást indított. A kiválasztott Pilisi Gyermekotthon, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola dolgozói listát készítettek arról, hogy milyen játékoknak, fejlesztő- és sporteszközöknek örülnének a legjobban az ott élő gyermekek. Az egyetem munkatársai a honlapon keresztül *foglalhatták le*, hogy melyik ajándékot szeretnék beszerezni, melyet akár önállóan, akár közösen is adományozhattak. A kezdeményezés során több mint 80 csomag gyűlt össze.

Az ajándékokat dr. **Hankó Balázs** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes adta át a pilisi intézmény vezetőjének. Mint elmondta, az egyetem számos szervezeti egységétől érkeztek adományok, és jó volt azt érezni, hogy egy ilyen ügy érdekében mozdul meg egyszerre az egyetem. Trambulin, roller, társasjátékok, babák, természetesen foci és kosárlabda, valamint számtalan további játék várta Szenteste a gyermekeket.

A Pilisi Gyermekotthon, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola tagintézményeiben – nyolc lakásotthonban és egy gyermekotthonban – mintegy 175 gyermek él Pilisen, Cegléden és Gyömrőn. Az otthonban 4-22 éves korúak gondozását, oktatását végzik.

30 éves a Hallgatói Önkormányzat

Megalakulásának 30. évfordulója alkalmából ünnepséget szervezett a Hallgatói Önkormányzat (HÖK), melyen számos egyetemi vezető, valamint a hallgatói szervezet volt elnökei is részt vettek, akik oklevelet vehettek át munkájuk elismeréseként.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A december 3-i rendezvényen beszédet mondott mások mellett dr. **Merkely Béla** rektor, dr. **Szócskai Miklós**, az Egészségügyi Közzszolgálati Kar dékánja és dr. **Gilly Gyula** orvos, egészségközgazdász, akik jelentős szerepet vállaltak a szervezet megalapításában. A rendezvényen szólt még dr. **Vámosi**

Péter, az egységes Semmelweis HÖK megalapítója és **Hegedüs Tamás** jelenlegi HÖK elnök is.

Ezt követően megtartották a HÖK jubileumi díszelnökségi ülését, majd Hegedüs Tamás díszoklevelet és ajándékot nyújtott át a megjelent egykori HÖK elnököknek. A programot **Takács Félix** harmadéves orvostanhallgató és kísérője, **Lévai Kamilla**, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem harmadéves csembaló szakos hallgatója színesítette komolyzenei előadásával.

Mesterséges intelligenciával javítható a stroke-betegek akut ellátása

Mérhetően gyorsult az agyi érkatasztrófián átesett betegek ellátásának folyamata, és a betegek nagyobb hányada részesült kezelésben annak a mesterséges intelligenciára épülő szoftvernek köszönhetően, amit bő fél évig használtak ingyenesen a Neurológiai Klinikán. A stroke esetén minden perc számít, így a gyorsabb diagnózis jobb gyógyulási esélyeket is biztosít. A klinika az eredményekről egy kongresszuson is beszámolt.

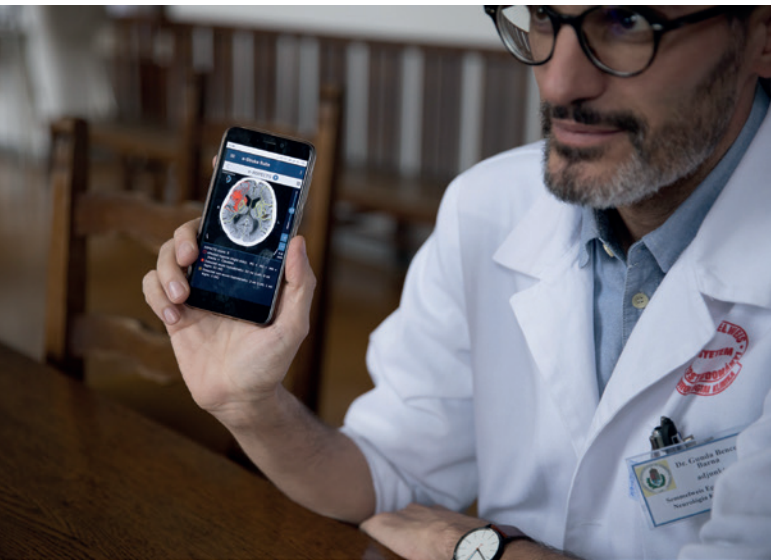

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem Neurológiai Klinikája évek óta kiemelkedően szerepel az európai stroke osztályok önkéntes minőségellenőrzésén (Angels initiative), amit arany és platina díjakkal is jutalmaztak már, ezért 2018-ban lehetőségünk nyílt 7 hónapig ingyen kipróbálni egy, a stroke ellátást segítő mesterséges intelligencia (AI) alapú szoftvert (E-Stroke Suite, Brainomix, UK), ami tovább javította a betegellátást – ismertette dr. **Gunda Bence**, a Neurológiai Klinika adjunktusa. Mindezt egy rövid kutatás keretében számszerűsíteni is tudták, amiről a Magyar Neuroradiológiai Társaság kongresszusán dr. Gunda Bence számolt be novemberben, az eredményekből pedig kongresszusi absztrakt és cikk is készült. Mint az adjunktus kifejtette, az akut iszkémiás stroke egy nagyon magas időfaktorú és multidiszciplináris ellátást igénylő kórkép, vagyis gyorsan kell komplex és nehéz döntéseket hozni, több szakma és ellátóhely közreműködésével. A beteg kórházba érkezésétől számított 30-60 perc alatt meg kell születnie a megfelelő terápiás döntésnek – tette hozzá. Ebben a helyzetben, ahol sürgősségi orvos, neurológus, radiológus, intervenciós szakember, illetve idegsebész kell, hogy együttműködve döntést hozzon, rendkívül sokat jelent, ha van egy mesterséges intelligencia alapú döntéstámogató rendszer – ami nem mond diagnózist, de az orvos keze alá dolgozik – segítségével gyorsabb és magabiztosabb döntést lehet hozni.

A szoftver működéséről elmondta, hogy miután elkészült a beteg képalkotó (CT) vizsgálata, a program 30 másodpercen belül megmutatja, pontosan hol van a károsodás, milyen kiterjedésű, hol van érelzáródás, annak milyen keringési következményei vannak, mennyi a még megmenthető agyszövet. Ezt egy neurológus vagy radiológus nagyjából 10 perc alatt tudja kiértékelni, és az egyes kiértékelők között jelentős különbségek lehetnek – mutatott rá dr. Gunda Bence. További előnyként említette, hogy mindez azonnal megosztható webes felületen vagy épp okostelefonon, így az összes társszakma, vagyis az adott esetben más

intézményben lévő idegsebész vagy intervenciós neuroradiológus is azonnal látja a kiértékelést.

A klinikán 2017-es és 2018-as betegellátással kapcsolatos adatokat (mely évek között csak a szoftver megléte volt a különbség) összehasonlítva azt láttuk, hogy a gyógyszeres vérrögoldó kezelés, amivel az agyi érelzáródást meg lehet szüntetni, 57 százalékos növekedést mutatott – ismertette dr. Gunda Bence. Hozzátette, hogy a kezelés ideje is lerövidült: 2017-ben 44 perc volt az átlag a kórházba érkezéstől, ami 41 percre csökkent. Az endovaszkuláris (katéteres) ellátás 71 százalékos növekedést mutatott; mivel az Országos Klinikai Idegtudományi Intézet (OKITI) az egyetlen ilyen ellátóhely a régióban, a betegeket ide kell átszállítani, aminek ideje szintén csökkent.

Ez év elején a Neurológiai Klinika és a szoftvert üzemeltető cég együttműködési szerződést kötött, aminek keretében 2020. január 8-tól továbbra is ingyenesen használhatja a szoftvert a klinika a gyógyításban és a kutatói munkában egyaránt.

A Fogorvostudományi Kar felhívása az 50, 60 és 65 éve végzett fogorvosok részére

A Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kara örömmel tájékoztatja volt hallgatóit, hogy részükre jubileumi díszoklevelet adományoz.

Tájékoztatjuk azokat a fogorvosokat, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Orvostudományi Egyetemen, 1955-ben, (vas díszdiploma), 1960-ban, (gyémánt díszdiploma) és 1970-ben (arany díszdiploma) szereztek meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, az arany, gyémánt és vas díszoklevél ünnepélyes átvétele érdekében 2020. április 30-ig a Fogorvostudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) vagy a kovacs.katalin@dent.semmelweis-univ.hu e-mail címen nyújthatják be kérelmüket.

A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai életrajzot és értesítési címet.

A jubileumi díszoklevelek átadására előre láthatóan 2020. szeptember végén vagy október hónapban kerül sor, a pontos időpontról meghívó útján küldünk értesítést.

A kérelem a <http://semmelweis.hu/hirek/2020/01/08/a-fogorvostudomanyi-kar-felhivasa-az-50-60-es-65-eve-vegzett-fogorvosok-reszere/> linkre kattintva tölthető le.

A rákkutatást is segíthetik az emberi intelligencia és a mitokondriumok kapcsolatát felfedő új eredmények

Egy, a Semmelweis Egyetem munkatársai közreműködésével végzett új kutatás, amely az emberi intelligencia kifejlődésének sejtszintű mechanizmusát vizsgálta, olyan eredményekre jutott, ami hatással lehet a rákkutatásra és új terápiákat alapozhat meg az értelmi fogyatékosok kezelésére is. A németországi Max Planck Sejtbiológiai és Genetikai Intézet (Max Planck Institute of Molecular Cell Biology and Genetics, MPI-CBG) által vezetett kutatásban az egyetem Orvosi Biokémiai Intézetének (OBI) munkatársai vettek részt.

Deme Tamás Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Korábbi kutatások kimutatták, hogy az emberi agy méretének növekedése főleg egy bizonyos, humán-specifikus gén hatására történik, de ennek a mechanizmusnak a pontosabb részletei nem voltak eddig ismertek, a jelenlegi kutatás pedig erre vonatkozóan hozott ígéretes eredményeket – jelentette ki dr. **Christos Chinopoulos**, az Orvosi Biokémiai Intézet docense. Az egyik fő megállapítás, hogy ez a bizonyos gén (ARHGAP11B) a sejtek energia-központjára, az ún. mitokondriumokra hat, mégpedig úgy, hogy késlelteti a mitokondriális membrán áteresztőképességének kóros elváltozását (PTP), miáltal magasabb marad a mitokondrium kalcium koncentrációja, és így jobb működést tesz lehetővé. Ez olyan sejtszaporodási folyamatokat indít el, ami nagyon hasonló a rákos sejtek burjánzásához, de azok negatív hatása nélkül. A kulcs a glutaminolízis nevű folyamatban rejlik, ami az ún. sejtproliferáció (sejtszaporodás) egyik fő hajtóereje és a rákos sejtek kialakulásában is fontos szerepet játszik. A kutatás most megerősítette, hogy ugyanez a folyamat az idegi őssejtek szaporodásában is jelentőséggel bír, ami azt jelenti, hogy a glutaminolízist célzó terápiák hatásosak lehetnek a rák kezelésében is az anyagcsere szintjén – mutatott rá dr. Christos Chinopoulos. Ez egy olyan terület, amit eddig potenciális daganatellenes terápiaként nem nagyon vizsgáltak és ez a kutatási eredmény segíthet felkelteni az ez irányú érdeklődést.

Egy másik lehetséges praktikus következménye lehet a kutatásnak, hogy ha a magzatban fejlődési rendellenességre, például

Fotó: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

értelmi fogyatékosra utaló jeleket találnak, akkor érdemes lehet ezt az ARHGAP11B gént megvizsgálni, mint a probléma okát és megcélozni potenciális terápiákkal – jegyezte meg az egyetemi docens. Dr. Christos Chinopoulos elmondta, hogy a kutatásban a Max Planck Sejtbiológiai és Genetikai Intézet meghívására vettek részt, miután a német intézet munkatársai egy mitokondrium-szakértő központot kerestek, így találtak rá az Orvosi Biokémiai Intézetre, aminek a részéről ő, valamint dr. **Dóczi Judit** tudományos munkatárs működött közre a kutatásban.

A szívizomelégtelenség megértését szolgálják a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet kutatásai

A kardiomiopátia és a titin nevű óriásfehérje mutációi közötti összefüggéseket térképezik fel az egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetében. Dr. Kellermayer Miklós igazgató, az Általános Orvostudományi Kar dékánja elmondta, a vizsgálatokra azért van szükség, mert a közelmúltban vált ismertté, hogy a szívizom összehúzódás szabályozásában is jelentős szerepet játszó titin mutációinak szerepe lehet a szívizomelégtelenséghez vezető kardiomiopátiában. A kutatócsoport által végzett többszintű biofizikai méréseket többek között egy újonnan kifejlesztett és üzembe helyezett lézercsipesz berendezés segítségével végézik.

Haszon-Nagy Zsófia Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A népbetegségnek számító szívizom-elváltozások minél hatékonyabb diagnosztizálása és kezelése érdekében szükség van a szívizom működés mechanizmusainak megértésére a molekulák, az izomszövet, a szerv és a szervezet szintjein – fogalmazott dr. **Kellermayer Miklós**. Jelenleg olyan eljárások kidolgozását végzik, amelyek alkalmasak a szívizom működéséért felelős fehérjemolekulák és sejtek közvetlen mechanikai manipulációjára, illetve a szív- és érrendszer mozgásából és áramlástanai tulajdonságai-ból adódó elváltozások kimutatására. Az intézetben régóta foglalkoznak szívizommal kapcsolatos kutatásokkal, de a közelmúltban vált ismertté, hogy a szívizom ritmikus összehúzódásában és annak szabályozásában is jelentős szerepet játszó titin mutációinak szerepe lehet a szívizomelégtelenséghez vezető kardiomiopátiában is.

Egyedi molekulák szintjén a szívizom rugalmasságát meghatározó legfontosabb fehérje, a titin tulajdonságait vizsgáljuk a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika explantált szív szövetbankjából származó minták felhasználásával – fogalmazott dr. Kellermayer Miklós. A többszintű biofizikai méréseket egy holland kutatók által nemrégiben kifejlesztett lézercsipesz berendezés segítségével végzik, melyet a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által támogatott Nemzeti Szívprogram keretei között vásároltak meg.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2020/01/08/a-szivizomelegtelenseg-megerteset-szolgalkak-a-biofizikai-es-sugarbiologiai-intezetben/>

Több mint 1100 látogató vett részt a Nőgyógyászati és Onkológiai Napon

A nőgyógyászat és az onkológia állt a Semmelweis Egészség Napok című ingyenes, interaktív népegészségügyi programsorozat idei első rendezvényének középpontjában. Az érdeklődők 27 előadáson, kiscsoportos foglalkozáson és tanácsadáson vehettek részt. Lehetőség nyílt személyes konzultációkra és időpontot lehetett foglalni nőgyógyászati rákszűrésre, illetve meddőségi szűrővizsgálatra is. A látogatók emellett ellenőrizhették vérnyomásukat, vércukorszintjüket, testtömeg összetételüket és szájüregük, fogaik egészségét is. A 1105 férőhelyre az előzetes regisztrációk során minden hely betelt.

Fotó: Adrián Zoltán

Tógyi Krisztina

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Telt házassal folytatódott január 4-én az Elméleti Orvostudományi Központ épületében a jubileumi tanévben indított ingyenes, interaktív, népegészségügyi rendezvénysorozat, a havonta jelentkező Semmelweis Egészség Napok. Az idei első rendezvényen a Nőgyógyászati és Onkológiai Napon az érdeklődők 27 program közül választhattak, előadásokat hallhattak egyebek mellett a meddőség okairól és kezelési lehetőségeiről, az endometriózisról, a korszerű nőgyógyászati rákvizsgálata-

tokról, az onkológiai szűrőprogramok és az onkológiai prevenció jelentőségéről, megismerhették a kemoterápia, a hormonterápia és az immunterápia jellemzőit, valamint a pajzsmirigy tumor tüneteit és kezelési módszereit. Kiscsoportos foglalkozásokon tájékozódhattak az emlőmegtartó műtétekről, megtanulhatták a hatékony emlő önvizsgálat módszerét és a szövettani leletek értelmezését is. A daganatos betegek és családtagjaik személyre szóló tanácsadáson kaphattak segítséget a betegség okozta stressz kezeléséhez és a speciális étrend tervezéséhez. A gyermekekre vágyó párok endometriózis konzultáción is részt vehettek, valamint a helyszínen jelentkezettek meddőségi szűrővizsgálatra. Az érdeklődők ugyancsak időpontot foglalhattak nőgyógyászati rákszűrésre. A rendezvény ideje alatt a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ munkatársai egészségügyi állapotfelméréssel, kardiovaszkuláris rizikóbecsléssel, testösszetétel-elemzéssel és értékeléssel, személyre szabott komplex életmód-tanácsadással is várták a betérőket. A szájhygiénés prevenció jegyében lehetőség nyílt szájüregi és fogászati szűrésre is. A rendezvényen 69-en éltek a lehetőséggel. Néhány esetben emelkedett vérnyomást és magas testzsírszázalékot mutattak ki a vizsgálatok, de további kezelést vagy orvosi ellátást igénylő, súlyos probléma senkinél sem merült fel. Az érintettek személyre szóló tanácsokat kaptak az életmód-változtatáshoz.

A Nőgyógyászati és Onkológiai Nap olyan népegészségügyi témákat érintett, amelyek széles közönséget szólítottak meg. A daganatos megbetegedések számítanak ma a második vezető haláloknak, így szinte mindenkinek a szűkebb vagy tágabb családjában van érintett. A meddőség szintén népegészségügyi kérdés, hiszen a becslések szerint 150 000 pár próbálkozik gyermekvállalással sikertelenül. A fokozott érdeklődést jól jelzi, hogy a programokra meghirdetett 1105 férőhely az előzetes regisztrációk alapján betelt, így a rendezvény teltházzal zajlott. A nézők az előadások után még számtalan kérdést tettek fel a témák elismert szakértőinek, hogy első kézből kaphassanak megbízható információkat.

A rendezvény szervezését és a programok összeállítását a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, valamint a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika 25 munkatársa végezte, míg a lebonyolításban részt vett a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ, az Instruktor Öntevékeny Csoport, a Hallgatói Önkormányzat, a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete és az Elméleti Orvostudományi Központ 65 önkéntese.

A Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság munkájának köszönhetően a Nőgyógyászati és Onkológiai Nap kapcsán több mint 138 programajánló, online és print cikk, rádiós és televíziós hírnagy, interjú jelent meg a médiában. A megjelenések becsült összértéke meghaladja az 54 millió forintot.

Mintegy 700 látogató a Semmelweis Egészség Napok februári programján

A sportkardiológiától a konduktív nevelésen át a betegbiztonsáig – a Semmelweis Egyetem budai egységei változatos programokkal várták az érdeklődőket a 6. Semmelweis Egészség Napon. A 250 éves jubileumát ünneplő Semmelweis Egyetem interaktív, lakossági, népegészségügyi rendezvénysorozatának februári rendezvényére a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika, a Pető András Kar (PAK) és az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) is készült programokkal. A csaknem 50 előadás, interaktív bemutató, szűrés és tanácsadás megszervezésében és lebonyolításában az egyetem több mint 150 munkatársa és hallgatója vett részt.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A szombat reggeltől késő délutánig tartó egészségnap Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika által összeállított programjában a sportkardiológia kapott kiemelt szerepet. Dr. **Merkely Béla** rektor reggel kilenc óra-
kor egy olimpiai és világbajnok sportolók részvételével zajló fórummal nyitotta meg a rendezvényt. A klinikaigazgató **Szivós Márton** világbajnok, **Nagy Viktor** világ- és Európa-bajnok vízilabdázóval, **Gurisatti Gréta** Európa-bajnoki bronzérmes válogatott vízilabdázóval, **Késely Ajna** válogatott úszóval, valamint **Konch Viktor** olimpiai bajnok rövidpályás gyorskorcsolyázóval beszélgetett.

A klinika 150 amatőr sportolónak biztosított lehetőséget ingyenes és átfogó kardiológiai szűrésre. A sport élethosszig ható gyógyszer, ugyanakkor tisztában kell lennünk szervezetünk, illetve szívünk teljesítőképességének a határaival – hangsúlyozta a szűrőprogram kapcsán dr. Merkely Béla rektor. A klinika igazgatója úgy fogalmazott, a profi sportolók számára elengedhetetlen az állandó orvosi felügyelet, de legalább ennyire fontos, hogy a 35 év feletti intenzív sporttevékenységet űző amatőr sportolók is alaposan kivizsgáltsák magukat.

Az amatőr sportolók egy mindenre kiterjedő kérdőív kitöltését követően első lépcsőben laborvizsgálaton, EKG-n és szívultrahangon vettek részt, majd szakorvosi konzultációra kerültek sor, ahol az eredmények függvényében, szükség esetén további vizsgálatokat rendeltek el, egyebek mellett EKG, CT és MR vizsgálatra irányították tovább a sportolókat.

A klinika munkatársai a sportkardiológia mellett a Magyarországon vezető haláloknak számító szív- és érrendszeri betegségek kapcsán is készültek számos előadással és interaktív bemutatóval. Az érszűkületről és a krónikus vénás betegségekről szóló előadások mellett a szívsebészeti, és a jövő orvoslásának lehetőségeit megvillantó összejt bemutató szerepelt a legnépszerűbb programok között.

A Semmelweis Egészség Nap februári rendezvényének másik helyszínén, a Kútvolgyi út 6.-ban a Pető András Kar (PAK), valamint az Egészségügyi Közszolgálati Kar Menedzserképző Központja várta a látogatókat. A PAK az egész család számára kínált interaktív és színes programokat: a konduktorok tanácsadásokkal és személyes konzultációkkal várták az érdeklődőket. A szülők részletes tájékoztatást kaptak a csecsemők helyes mozgásfejlődéséről, a korai csecsemőszűrés jelentőségéről, de külön előadás szólt a tanulási nehézségekről, valamint az iskolaérettség kérdéseiről is. A kar munkatársai gerinctornán mutatták meg a legegyszerűbb, otthon is végezhető tartásjavító mozdulatsorokat, emellett folyamatos programokkal is készültek: a különleges érzékenyítő akadálypályáján a kisiskolás korosztály játékos feladatokon keresztül ismerkedhet meg a mozgássérült gyermekeket segítő eszközökkel, és egész napos művészetterápiás foglalkozásokhoz is lehetett csatlakozni. Az idősebb korosztályt a központi idegrendszeri sérülések esetén alkalmazott felnőtt mozgásfejlesztés-

Fotó: Kaszás Tamás

ről szóló előadás vonzotta a leginkább. A Parkinson-kórról, Sclerosis multiplexről szóló tanácsadással egybekötött előadásra vidékről is többen érkeztek – emelte ki dr. **Túri Ibolya**.

A Pető András Kar telephelyén az Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központjának betegbiztonságról és mesterséges intelligenciáról szóló programjai várták még a látogatókat. A helyszínen vetített kisfilmekkel, és az utána következő beszélgetésekkel azt szerettük volna tudatosítani az emberekben, hogy páciensként, betegként ők maguk is tevékenyen hozzájárulhatnak saját biztonságukhoz, a többi között úgy, hogy követik az orvos által felírt gyógyszeres terápiát, illetve nem vásárolnak gyógyszert megbízhatatlan forrásból – hangsúlyozta dr. **Szócska Miklós**, az EKK dékánja. Hozzátette, az influenzajárvány miatt is aktuális aktivitásként oktató virtuális valóság (VR) applikáció segítségével a helyes kézmosás technikáját is elsajátíthaták az érdeklődők.

Az EMK kiemelt hangsúlyt fektetett a nap során a mesterséges intelligencia és a kiberbiztonság témakörére is. Gyakorlati példák mutatnak be a jelen és a jövő izgalmas megoldásait a témában és rávilágítunk arra is, hogyan lehetnek biztonságban személyes egészségügyi adataink, például a jelszavaink – emelte ki a kar dékánja.

A reggeltől késő délutánig tartó rendezvény során 50 előadásba, interaktív bemutatóba kapcsolódhattak be a résztvevők. A szervezésben az egyetem három szervezeti egysége, több mint 150 munkatárs és hallgató vett részt. A rendezvény során több mint hétszáz fordultak meg a két helyszínen.

A Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság munkájának köszönhetően a Budai Egészség Nap kapcsán több mint 160 programajánló, online és print cikk, rádiós és televíziós híranyag, interjú jelent meg a médiában. A megjelenések becsült összértéke meghaladja az 50 millió forintot.

Huszonegy egészségügyi szervezőt avattak

Huszonegy egészségügyi szervező vehette át oklevelét az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Digitális Egészségtudományi Intézetének avató ünnepségén a Nagyváradi téri Elméleti Tömbben. A végzettek eskütételük után dr. Merkely Béla rektor és dr. Szócska Miklós, a kar dékánja kézfogásukkal avatta diplomásokká.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A dékán megköszönte a hallgatók családtagjainak a támogatását, kollégáinak pedig a képzés megteremtését, fejlesztését. A 21 végzett egészségügyi szervezőt dr. **Lám Judit**, az EKK dékánhelyettese eskette fel, akik ezt követően vehették át oklevelüket. A 2020-as évfolyam nevében **Ágij Eszter** mondott köszöntőt, aki felidézte az egyetemi évek meghatározó élményeit, köszönetet mondott az oktatóknak, a felsőbb éveseknek, valamint megköszönte a családok és barátok támogatását. Mint fogalmazott, 2016-ban egy olyan élet vette kezdetét, mely hatalmas változásokat eredményezett. Egy közös volt bennük: terveik megvalósításához mindannyian az EKK-n kívánták elsajátítani a kellő tudást. Ma pedig közösen zárhatunk be magunk mögött egy ajtót – fogalmazott. – Merj álmodni, mert az álmok álmodói meglátják a holnapot, merj kívánni, mert a kívánság a remény forrása s a remény éltet bennünket... – zárta gondolatait.

Az ünnepség lezárása előtt dr. Merkely Béla rektor köszöntötte a friss diplomásokat, akikről azt kérte, hogy esküjükhöz híven munkájukkal szolgálják a beteg emberek gyógyulását, teljesítsék a rájuk váró feladatokat, törekedjenek hivatásuk hibátlan művelésére, ismereteik állandó gyarapítására, legyenek hazánk gondolkodó és áldozatot vállaló polgárai.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A nyilvános ünnepi tanácsülés keretében megrendezett oklevélátadó ünnepséget dr. **Merkely Béla** rektor nyitotta meg. Dr. **Szócska Miklós**, az EKK dékánja beszédében úgy fogalmazott: az egészségügy digitális átalakuláson megy keresztül, a 21. században az elektronikus, adatvezérelt egészségügy világában a mi padosorainkból kikerülő szakemberek lesznek a *nyomvezetők, nyomolvasók*. Dr. Szócska Miklós szerint hatalmas fejlődés előtt áll a szakma a következő években, így akik itt végeznek, azoknak több évtizedre biztosított az állásuk, sok megoldandó feladat vár rájuk. A dékán kiemelte: büszke rá, hogy a Semmelweis Egyetemen elérhető ez a fajta képzés. Hozzátette: a digitális egészségügy nemzetközi szakma, ezért az EKK egyik fő küldetése, hogy a szak világszerte elismert műhellyé váljon.

Csaknem 70 szakápoló vehetett át oklevelet a Semmelweis Egyetem képzésén

32 felnőtt intenzív, 15 gyermek intenzív szakápoló és 19 aneszteziológiai szakasszisztens vehetett át oklevelet a Semmelweis Egyetem OKJ-s képzése keretében. A specializációkat frissen megszerzők mintegy harmada egyetemi munkatárs.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az oklevélátadó ünnepségen a képzések szakmai vezetői, dr. **Szabó Attila** Klinikai Központ elnök, klinikai rektorhelyettes, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója és dr. **Gál János**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika (AITK) igazgatója köszöntötte a frissen végzetteket. A 32 felnőtt intenzív szakápoló és a 19 aneszteziológiai szakasszisztens dr. **Hargitai Zoltántól**, az AITK főorvosától és **Mezőcsáti Melinda** klinikai vezető ápolótól

vehették át az okleveleket, míg a gyermek intenzív szakápolók oklevelét az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika részéről dr. **Lódi Csaba** adjunktus és **Négrádi Éva** klinikai vezető ápoló adta át.

A hiányszakmáknak számító specializációkat különböző szintű ápolói képzettségre lehet ráépíteni. A Semmelweis Egyetem által engedélyezett és akkreditált, több mint 20 éve folyó képzések célja, hogy segítsék a hiányszakmák utánpótlásának biztosítását – mondta lapunknak **Kormos Ágnes**, az Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatóság vezetője.

Csontváryval a magyar kultúra útján – Új szabadon választható kurzus indult

A magyar kultúrát tematikusan bemutató programsorozat indult február 3-án, melynek részeként komolyzenei, balett, színházi előadásokra és további művészeti rendezvényekre lehet ellátogatni. A május 16-ig tartó programokra szabadon választható, két kredit értékű kurzus formájában jelentkezettek a hallgatók.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem 250. jubileumi évében 2020. február 3. és május 16. között a kurzus – a Nyári Egyetem szellemiségében – tematikusan mutatja be a magyar kultúrát mind a magyar, mind a külföldi hallgatók számára. Ennek részeként komolyzenei, balett, színházi előadásokra és további művészeti rendezvényekre látogathat el 250 hallgató a szabadon választható tantárgy keretében a 2019/20-as tanév tavaszi szemeszterében, előre meghatározott időpontokban.

A programban olyan kulturális intézmények vesznek részt, mint a Magyar Nemzeti Táncgyűttes, a Hagyományok Háza, a Fővárosi Nagycirkusz, a Szépművészeti Múzeum, a Nemzeti Színház, a Magyar Állami Operaház és az Uránia Nemzeti Filmszínház. A félév közös tantermi előadással indul és zárul, a kettő között pedig 7 kulturális programon vehetnek részt a hallgatók, akik a

helyszínen az adott intézmény alaposabb megismerésére is lehetőséget kapnak.

Az orvos-, egészségtudományi terület olyan hivatás, aminek része a kultúrára való nyitottság, valamint és a magyar kultúra értő ismerete is – mondta a kurzus kapcsán dr. **Hankó Balázs** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes. Mint tájékoztatott, a Semmelweis Egyetem a kulturális programsorozat megvalósítását és azon való kedvezményes részvételt az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett előadó-művészeti szervezetek többlétfajta támogatásáról szóló pályázaton elnyert 10 millió forintos összegből finanszírozza. A kurzuson való részvételért két kredit értékű gyakorlati jegyet kaphatnak a hallgatók a Szenátus döntése értelmében.

Dr. Hankó Balázs hozzátette, a kurzust **Csontváry Kosztká Tivadar** festőművészről nevezték el, aki eredetileg okleveles gyógyszerészként dolgozott, így világszerte elismert művészi pályafutása mellett az orvos-, egészségtudományi területhez is kötődik.

VI. CP-kongresszus – Fókuszban a központi idegrendszeri sérülés egészségügyi és társadalmi kérdései

A Semmelweis Egyetem alapításának 250. évfordulója alkalmából szervezett jubileumi ünneppsorozat részeként hatodik alkalommal rendezték meg az országos CP-kongresszust a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben. Az idei rendezvény fókuszában a központi idegrendszeri sérülésben (cerebralis paresis, CP) érintett kiskamaszok önálló életvitelének lehetőségei álltak. A **Pető András Kar** és a **Magyar Rehabilitációs Társaság** kétnapos kongresszusán szó esett a többi között az érintettek önállósodásának folyamatáról, a rekreációs és terápiás lehetőségekről, valamint a finanszírozási és szabályozási kérdésekről is.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Bódis József** felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár az első nap megnyitóján mondott köszöntőjében hangsúlyozta: ez a konferencia egy jó lehetőség, hogy a központi idegrendszeri sérüléssel foglalkozó társszakmák képviselői, valamint az érintett családok tájékozódjanak a legújabb terápiás lehetőségekről.

Dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes **Pető András** életét felidézve emlékeztetett: az addig reménytelennek hitt embertársainak adott reményt módszerének kidolgozásával. Kiemelte, hogy a konduktorok, pedagógusok, gyógytornászok és egészségügyi szakemberek azon dolgoznak, hogy az érintett gyermekek teljes körű fejlesztésben részesülhessenek, a lehető legjobb funkcionális állapotra és önállóságra tegyenek szert, hogy a társadalom hasznos és elismert tagjaivá válhassanak.

Dr. **Tenk Miklósné** dr. **Zsebe Andrea**, a **Pető András Kar** dékánja a kar új fejlesztési és képzési kihívásairól tartott előadásában rámutatott: évente mintegy 1700 fő CP eredetű és kevert specifikus fejlődési zavarral diagnosztizált sajátos nevelési igényű gyermek és megváltozott munkaképességű felnőtt komplex pedagógiai rehabilitációja zajlik a karon. Ellátásukhoz számtalan szakmai fejlesztési megközelítés és terápiás lehetőség áll rendelkezésre, de a klinikai formák különbözősége, a motoros tünetek súlyossága és a gyakori egyéb funkciókárosodások miatt minden ilyen gyermek egyéni és életen átívelő fejlesztést, kezelést, támogatást igényel – emelte ki a dékán.

A konferencián – melynek tematikáját dr. **Túri Ibolya** PAK tudó-

Fotó: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

mányos dékánhelyettes és a Magyar Rehabilitációs Társaság közösen dolgozta ki – a továbbiakban szó esett a többi között a központi idegrendszeri sérülésben érintettek önállósodásának folyamatáról, a rekreációs és terápiás lehetőségekről, valamint a finanszírozási és szabályozási kérdésekről is, a konferencia egy kerekasztal-beszélgetéssel zárult.

Szenior Akadémia: Oklevélatadóval zárult az első szemeszter

A 250 éves Semmelweis Egyetem jubileumi évének keretében az idősebb korosztálynak és hozzátartozóiknak indított ingyenes előadás-sorozat, a Szenior Akadémia 2019-es záró eseményén összesen 234 oklevelet adtak át a kurzust rendszeresen látogatóknak. 2020-ban pedig – a nagy érdeklődés miatt – új helyszínen, a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben folytatódik a program.

Fotó: Tuba Zoltán

Fotó: Dimény András

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A 2019-es első szemeszter végéhez közelítve dr. **Tulassay Tivadar** rector emeritus *A civilizációs betegségekre hajlamosító tényezők felismerése gyermekkorban* című előadásában rávilágított: napjainkban a civilizáció számos betegségért felelős. Mint azt kiemelte, az elmúlt években jelentősen csökkent a fertőző betegségek miatti halálozások száma, azonban helyüket átvették a nem fertőző betegségek, mint a szív- és érrendszeri, a daganatos, a krónikus légzőszervi betegségek, valamint a cukorbetegség, ami világszerte a vezető halálokok között szerepel. Előadásából kiderült, hogy ennek okai sokszor már a gyermekkorra, sőt a születési körülményekre is visszavezethetők.

– Rengeteg izgalmas és hasznos dolgot tanultam itt a Szenior Akadémián, mind a 12 előadást nagy érdeklődéssel hallgattam végig – mondta lapunknak a 69 éves **Szedő Beáta**. A jubileumi szabadelőadás-sorozat záró napján többeket megkérdeztünk az elmúlt hónapok tapasztalatairól. A 64 éves **Deákné Tarsoly Éva** például azt emelte ki, hogy az ő korában már egyre több betegségre fel kell készülnie, éppen ezért fontos *képpen lenni*, minél többet megtudni egy-egy gyakori betegség háttéréről, kezeléséről – fogalmazott, hozzátéve, hogy nagyon várja a folytatást. A 77 éves **Szilágyi András** úgy véli, az emberi szervezetnél nincs érdekesebb dolog, ezért igyekszik minél többet megtudni a működéséről. A Szenior Akadémiát egy nagyon jó lehetőségnek tartja erre.

Az első szemeszter 12. záróelőadását dr. **Kolev Kraszimir**, az Orvosi Biokémiai Intézet egyetemi tanára tartotta *Véralvadás: vérzécscillapítás vagy trombózis?* címmel. Rámutatott, hogy sok esetben a véralvadással kapcsolatos problémák állnak a leggyakoribb betegségek háttérében, mint a szív- és érrendszeri betegségek vagy a stroke, ami világszerte a vezető halálokok között szerepel. Felvázolta a legújabb kutatási irányokat is, melyek során olyan trombus-specifikus mechanizmusokat keresnek, amelyek nem szerepelnek a fiziológiás vérzécscillapításban.

A jubileumi évében szeptemberben elindított Szenior Akadémia programozat záró eseményén a kurzust rendszeresen látogató 234 fő oklevelet is átvehetett a kurzus szakmai vezetőjétől, dr. **Nagy Zoltán** professor emeritustól.

Az idei első Szenior Akadémián dr. **Banczerowski Péter**, a Semmelweis Egyetem Idegsebészeti Tanszékének vezetője, az Országos Klinikai Idegtudományi Intézet idegsebészeti szakmai igazgatója *Új lehetőségek a gerincsebészetben* című előadásában kiemelte: az idegsebészet az orvostudomány legdinamikusabban fejlődő területe, amely az elmúlt években robbanásszerű technikai fejlődésen ment keresztül. Mint arra rámutatott, a gerincbetegség mára népbetegséggé vált, a gerincfájdalom a második leggyakoribb betegség hazánkban. Nagyjából 3500-4000 műtét történik gerinccsatorna szűkület miatt – emelte ki. Rövid történeti áttekintésben kitért rá, hogy kezdetben egy gerincműtét során nagyméretű vágást kellett ejteni a beteg testén, nagy izomleválasztásra volt szükség, mely során a gerinc tartószerve sérült, a gyógyulás folyamata elhúzódott, az esztétikai eredmény is kedvezőtlen volt, sok esetben kiterjedt hegesezés alakult ki. Ma már úgynevezett minimálisan invazív technikákkal ezek megelőzhetők.

Dr. **Kovács Gábor**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója *A gyermekonkológia új perspektívája* című előadásában hangsúlyozta, az idén 135 éves klinika a hazai gyermekonkológia megteremtője, mely gyermekhematológiai és onkológiai központként működik, de az elmúlt években mozgásszervi, ízületi és izombetegségek országos központjává is vált. Mint arra rávilágított: a társadalom öregedésével egyre gyakoribbá válnak a daganatos megbetegedések, ám a gyermekkori esetek a daganatos betegek alig fél százalékát teszik ki. Az ő esetükben a gyógyulási esélyek is jobbak, 75-80 százalékos a teljes gyógyulás, bizonyos betegségi típusoknál pedig ez akár a 95 százalékot is elérheti – tette hozzá. Az első helyen a leukémiás megbetegedések állnak, de gyakori még a nyirokcsomó, illetve a központi idegrendszeri daganatok is – mutatott rá dr. Kovács Gábor, hangsúlyozva, hogy a leukémia leggyakrabban a tíz év alatti korosztályban fordul elő, ma már gyógyítható betegség, melyről tudják, hogy nem genetikailag öröklődik.

Az egészség- és orvostudomány iránt érdeklődő lakosságot megszólító 12 alkalmas előadás-sorozat a nagy érdeklődés miatt új helyszínen, a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben folytatódik, ami a korábbiánál kétszer annyi, közel 600 fő befogadására alkalmas.

Az előadásokról készült részletes beszámoló a Szenior Akadémia honlapján olvashatók: <http://semmelweis.hu/szeniorakademia/>

10 éves jubileumát ünnepelte a Semmelweis Szalon

A Semmelweis Szalon az elmúlt tíz évben számos kiállításnak adott otthont; a jubileum alkalmából az elmúlt esztendők legjobb gyűjteményeiből nyílt tárlat. Az est folyamán a művészeti élet rangos képviselői beszélgettek a többi között a művészet és a tudomány közti különbségekről, de szó esett a művészek közötti generációs eltérésekről is.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Merkely Béla** rektor megnyitó beszédében kiemelt néhány fontosabb művészt, akik az elmúlt tíz év során megfordultak itt a Semmelweis Szalonban. A Semmelweis Egyetem céljai között említette, hogy a világ 100 legrangosabb egyeteme közé kerüljön, ez pedig nem valósítható meg a más diszciplínákkal való megfelelő intellektuális hálózat kiépítése nélkül – hangsúlyozta. Kiemelte: a Semmelweis Szalon 2009-ben azzal a céllal jött létre dr. **Tulassay Tivadar** rector emeritus kezdeményezésére, hogy egy olyan biztos pontot adjon, ahol a társtudományok, társművészetek találkozni tudnak. A Semmelweis Szalon elindítója, dr. Tulassay Tivadar beszédében felidézte a Központi Igazgatási Épület 2009-es felújítását, kitérve az átépítés esztétikai és funkcionális szerepére is. Mint fogalmazott, egy olyan helyet szerettek volna kialakítani, melynek nem csak fizikája, hanem metafizikája is van, ahová vissza lehet vonulni, kiszakadni a napi rohanásból. A Szalon – mely régen központi kutatókönyvtárként működött – magában hordozta ezt a fajta szellemiséget – vélte. A Szalont

egyfajta *elíziumhoz* hasonlította, ahol barátokra lelhetünk, ahol a látvány esztétikumja jobba tehet minket. Dr. Tulassay Tivadar beszédében úgy fogalmazott: *művészetek nélkül lehet élni, de nem érdemes*. Az emberi elme megismerési vágyainak teljességéhez hozzátartoznak a művészetek – mutatott rá. A művészetet szakrálisnak, transzcendensnek, természetfölöttinek nevezte. Szólt a megismerés három síkjáról (környezetünk és a világ megismerése, önmagunk megismerése, *ki vagyok én és mi dolgom a földön* kérdés megfogalmazása). Utalt rá, hogy a mai világban, ahol az anyagi javak, a haszon és a birtoklás jelenti az értéket, az ember háttérbe szorul. Ebben a világban a Semmelweis Szalon nagyon fontos szerepet tölt be: egy biztos találkozási pont, amely igazi értéket képvisel.

A meghívott művészekkel a Semmelweis Szalon kurátorai, dr. Tulassay Tivadar, dr. **Táncos László**, a Semmelweis Kiadó igazgatója és **Varga Edina** festőművész beszélgettek. A vendégek között volt **Gyémánt László** Kossuth-díjas festőművész is, akinek kapcsolódása az egyetemhez igen sokrétű: az utóbbi évtizedekben ő volt az, aki a Semmelweis Egyetem leköszönt rektorainak portréit megörökítette. Felidézte, hogy 2011-ben, mikor meghívták kiállítónak a Semmelweis Szalonba, éppen nehéz időszakát élte, így ez a kiállítás akkor számára *életmentő volt*. A megnyitón szó esett a művészet és a tudomány közti különb-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

ségekről is. **Szok Iván** festő- és szobrászművész szerint a művészetet nem lehet tanítani, mert az valójában filozófia, a gondolat kifejezése és láthatóvá tétele. A tudományban nagyon ragaszkodunk az objektív, igazolható dolgokhoz, ezzel szemben a művészetben egy szubjektív rendezőelv uralkodik. A művészet ott kezdődik, ahol a tudás véget ér. *A tudós és a művész pont ugyanazt látja, amit mások látnak, csak egészen másra gondolnak* – idézte **Szent-Györgyi Albertet** dr. Táncos László, a Semmelweis Szalon kurátora, a Semmelweis Kiadó igazgatója.

A jubileumi ünnepségen **Szakcsi Lakatos Béla** zongoraművész népdal feldolgozásai mellett a Medikus zenekar összeállítását is élvezhette a közönség.

ADÓ 1%

SEMMELWEIS EGYETEM ALAPÍTVÁNY

Adószám: 18014448-1-42

Bemutatták a katasztrófa-készenlét, a reagálás és a beavatkozásbiztonság egészségügyi alapjairól szóló könyvet

A Semmelweis Szalonban mutatták be dr. Major László szerkesztésében és a Semmelweis Kiadó gondozásában megjelent **A katasztrófa-készenlét, a reagálás és a beavatkozásbiztonság egészségügyi alapjai** című könyv harmadik, bővített kiadását. A rendezvényen a szerzők ismertették a tankönyv újdonságait, különös tekintettel a beavatkozásbiztonság fogalmára, valamint a kritikus infrastruktúra egészségügyi vonatkozásaira.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Merkely Béla** rektor köszöntőjében kitért rá, hogy a Semmelweis Egyetemen hazánkban egyedülálló módon vehető fel szabadon választható kurzusként a katasztrófafelszámolás egészségügyi alapjai tantárgy. Ennek fontos része a katasztrófavédelem, a válsághelyzeti tervezés és a katasztrófa-orvostani ismeretek – tette hozzá. Mint fogalmazott: a 250 éves Semmelweis Egyetem vezetése elkötelezett az iránt, hogy hallgatóinak a legkorszerűbb, gyakorlatorientált tudást adja át. Az egyetemen megvalósuló kurikulumreformról szólva elmondta, annak leglényegesebb eleme, hogy egy adott elméleti képzésre jól strukturált gyakorlati képzést épít. A speciális feladatokra fókuszáló gyakorlati képzés ebben az esetben azért is fontos, mert a katasztrófahelyzetek még a legképzettebb orvosokat is megviselik – hangsúlyozta.

Mészáros István, a Műszaki Főigazgatóság és a Biztonságtechnikai Igazgatóság vezetője köszöntőjében elmondta, interdisciplinális jellegénél fogva egyetemen belüli és azon túli együttműködést és közös gondolkodást is igényelt a könyv elkészítése, mely 20 szerző munkájának eredménye. A kötet végigvezeti a

katasztrófa-orvostan ismereteket a katasztrófa felszámolásának tervezési, beavatkozási és helyreállítási időszakain, az egészségügyi és a védelmi igazgatás rendszerén – ismertette. Kiemelte az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal és szervezeteivel folytatott széles körű együttműködést, mely keretében az elmúlt négy évben három komplex, egészségügyi válsághelyzeti gyakorlatot szerveztek, melyek tapasztalatait jelen tankönyv több fejezetébe is beépítették.

Dr. **Major László**, a kötet főszerkesztője ismertette a bővített kiadás új fejezeteit. Mint fogalmazott: a 2017-es tankönyv első sorban az idegen nyelven tanulók kézikönyve volt; ugyanakkor a magyar nyelvű hallgatók számára is fontosnak tartották átadni azokat az új ismereteket, amelyek az angol kiadásban megjelentek. Hozzátette: olyan új témákat is kidolgoztak, melyek sem a korábbi angol kiadásban, sem a hazai szakirodalomban eddig nem szerepeltek.

Dr. **Liptay László** társszerző úgy fogalmazott: a könyv a napi munka során jól használható gondolatok, tapasztalatok tárháza, több tudományágat érintő, azokat szervesen összekapcsoló interdisciplinális mű.

Minden eddiginél nagyobb standdal vett részt a Semmelweis Egyetem az Educatio kiállításon

A Semmelweis Egyetem mind a hat kara, valamint idén először a szakközépiskolái is képviseltették magukat a 20. Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításon.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Hankó Balázs**, stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes kiemelte: a jubileumi évben az egyetem egységes dizájnnal, minden eddiginél nagyobb és színesebb standdal várta az érdeklődőket, mely méltón képviseli az idén 250 éves intézményt.

– Célunk, hogy a legjobb orvosokat, egészségügyi szakembereket képezzük, ehhez pedig arra van szükség, hogy a legkiválóbb középiskolások érkezzenek ide továbbtanulni – fogalmazott dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes.

A pályaválasztás előtt álló vagy továbbtanulást fontolgató érdeklődőknek szóló rendezvényen a több mint ötven felsőoktatási intézmény között az Semmelweis Egyetem hat kara mellett idén először a szakközépiskoláival kiegészülve várta az érdeklődőket. Az Általános Orvostudományi Kar standján leggyakrabban idén is az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő tanfolyam érdekelt a pályaválasztás előtt állókat. A FOK-osok szemléltető eszközt is vittek magukkal, melyen be tudták mutatni, milyen a fogpótlás-készítés folyamata. Az érdeklődők maguk is elkészíthettek egy lenyomatot, amit aztán haza is vihettek – ismertette **Huncsik Nóra** elsőéves fogorvostan-hallgató.

Artnér Anna, a Gyógyszerésztudományi Kar Hallgatói Önkormányzatának tagja úgy tapasztalta, hogy az érdeklődők kérdései alapvetően az egyetemi tananyaghoz, a kollégiumokhoz, a hallgatói élethez, sportolási lehetőségekhez, valamint az egyetem utáni elhelyezkedési lehetőségekhez kapcsolódtak.

Kiemelt érdeklődés övezte az Egészségtudományi Kar standját is,

Foto: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

ahol **Vajda Edina**, negyedéves hallgató szerint az elmúlt évekhez hasonlóan idén is a diétetika és a gyógytornász szakirány keltette fel leginkább a pályaválasztás előtt állók figyelmét.

Meth Frida, a Pető András Kar negyedéves hallgatója elmondta, minden évben a gyakorlatokról, ponthatókról, az alkalmassági vizsga feltételeiről, valamint az elhelyezkedési és ösztöndíj lehetőségekről érdeklődnek a leginkább.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az ide látogatóknak nincs pontos képük arról, hogy tulajdonképpen mi is az Egészségügyi Közszolgálati Kar, így a legtöbb kérdés erre vonatkozóan érkezik – mutatott rá **Reicher Viktória**, a Digitális Egészségtudományi Intézet munkatársa, hozzátéve, hogy több olyan hallgatójuk is van, aki az Educatio kiállításon a velük való beszélgetés hatására jelentkezett a karra.

Jó érzés ilyen kicsi gyerekeken segíteni – Szakdolgozói munka a PIC-osztályokon

A Semmelweis Egyetem három, koraszülöttek ellátására specializálódott Perinatális Intenzív Centrumában (PIC) olyan gyermekeket látnak el az országban a legnagyobb számban, akik idő előtt jöttek világra. Ezek is azon osztályok közé tartoznak, ahol az ünnepek alatt sincs pihenés. R riportunkban a PIC-en folyó szakdolgozói munkát mutatjuk be.

Bódi Bernadett, Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán található PIC osztályra Budapestről és a főváros 100 kilométeres vonzáskörzetéből érkeznek azok a koraszülött babák és újszülöttek, akik valamilyen fejlődési rendellenesség miatt sebészeti ellátásra szorulnak vagy oxigénhiányos állapotban jönnek világra. – Ő a legújabb barátunk, ma reggel érkezett – mutat az itt fekvő picik közül a legkisebb, 990 grammos kislóra **Szököné Galambos Anita** osztályvezető főnővér, aki egy csaknem 30 fős, csecsemő- és gyermekápolókból, valamint intenzív terápiás szakápolókból álló szakdolgozói csapatot irányít. A főnővér 22 éve dolgozik az osztályon. Aki PIC-es, valamennyire mind adrenalinfüggő – jegyzi meg, érzékeltetve azt is, hogy a nap 24 órájában, az év minden napján, így karácsonykor is mindig készen kell állni a váratlan helyzetek kezelésére. A nővérek már a legapróbb jeleket, legkisebb fiziológiai eltérést is észreveszik, és már az első pillanatban tudnak jelezni az orvosnak, ha baj van – hangsúlyozza. A főnővér kiemeli a csapatmunka fontosságát is, nemcsak egymás, hanem az orvosok és a szakdolgozók között is.

Bár az ide kerülő babáknak súlyos betegségeik vannak, az akut állapotban lévőknek pedig folyamatos ellátásra van szükségük, amikor rámosolyog az emberre valamelyik kisbaba, akivel nagyon sokat dolgoztunk, vagy megismeri a hangunkat és megnyugszik, az rengeteget ad, mindenért kárpótol – ad némi betekintést a mindennapokba Szököné Galambos Anita. A főnővér a több mint két évtizedes tapasztalat alapján azt mondja, látják, hogy mikor küzd egy baba, sokszor keményebben, mint egy felnőtt tudna hasonló helyzetben, de érzékeli azt is, amikor feladja harcot. Tapasztalatai alapján kiemelten fontos, hogy érezzék a picik, hogy hisznek bennük, mellettük áll az édesanyjuk, édesapjuk, mert ha ez így van, csodákra képesek.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Baross utcai részlegének PIC osztálya Budapest legnagyobb intenzív koraszülött ellátóhelye, ahová az ország minden pontjáról érkeznek intenzív ellátást igénylő, idő előtt született picik. A 24. héttől egészen újszülött korig veszünk fel babákat, akik többsége légzéstámogatásra szorul – magyarázta **Szabó Anita** főnővér, aki már 33 éve dolgozik az osztályon, 11 éve főnővérként, és egyébként ő maga is ezen a klinikán született. – A nővérek nagyon fontos szerepet töltenek be a PIC osztályon, 2 műszakban napi 12 órában látják el a piciket, ami fizikailag, szellemileg és lelkileg is megterhelő, nagy felelősséggel járó feladat – fogalmazott. Ott jártunkkor a legkisebb picit 500 grammos volt, de az osztályon kezeltek már 310 grammos babát is, aki aztán egészségesen mehetett haza – idézte fel Szabó Anita. Mint mondja, számára leírhatatlan érzés látni, ahogy ezekből a törekeny picikből szép, egészséges felnőttek lesznek.

Itt a PIC osztályon mi nap mint nap küzdünk a gyerekek életéért, de így is előfordul, hogy nem sikerül megmenteni egy túl korán érkezett babát. Egy baba elvesztése a legnagyobb kihívás, amit nem lehet megszokni, ez minden egyes alkalommal borzasztó – világított rá a szakma nehézségére Szabó Anita, aki ugyanakkor –

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

mint mondja – 33 év után is meg tudja könnyezni a születés csodáját. – Jó érzés, hogy a munkánknak van értelme, jó érzés ilyen kicsi gyerekeken segíteni, ennél szebb hivatás nincs – szögezte le. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Üllői úti részlegének PIC osztályán 26 fős csecsemő- és gyermekápoló, valamint intenzív terápiás szakápolói csapat gondoskodik a picikről – osztotta meg **Pályi Mónika** osztályvezető főnővér, aki idén július óta látja el ezt a posztot, de már 27 éve a klinikán dolgozik. – A világ legcsodálatosabb dolga ez, hogy segíthetünk ezeknek a csöppségeknek, akik még nem tudnak magukról gondoskodni; ez egy gyönyörű hivatás, melynek szépségét nehéz szavakba önteni – fogalmazott a főnővér, hozzátéve, hogy a PIC osztályon dolgozni mindig nagy stresszel, állandó feszültséggel jár, de a babáktól kapott mosoly vagy nevetés feledtet mindent. Rengeteg erőt ad látni azt, hogy a nagyon súlyos állapotú babák is felépülnek, és hazamennek – vélte. Az osztályon 24 órás látogatás van, ahol a szülőknek lehetősége van az úgynevezett kenguru-módszerre, melynek azonnali és hosszabb távú pozitív élettani hatásai igazoltak. A nővérek a lelki támogatás mellett igyekeznek a szülőket is minél jobban bevonni az ápolásba. Megtanítjuk nekik, hogyan tudják ellátni a babájukat: etetni, tisztába tenni – mutatott rá a főnővér.

– Ezek a kicsi babák minden emberben elindítanak egy érzést, hogy segíteni kell nekik; nagyon hozzánk tudnak nőni, nap mint nap gondoskodunk róluk, aztán hazaengedjük őket, és mikor hónapok vagy évek múlva visszajönnek hozzánk egészségesen, látni a boldogságukat mindig nagyon feltöltő – fogalmazott Pályi Mónika. Úgy véli, ezt a hivatást csak szívvel-lélekkel lehet csinálni.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/12/23/jo-erzes-ilyen-pici-gyerekeken-segiteni-szakdolgozoi-munka-a-pic-osztalyokon/>

Opportunities of the Eurolife network presented at a workshop

The opportunities presented by Eurolife, a network of nine prestigious academic institutions in life sciences, as well as the experiences gained so far, were presented by the program's university coordinators and students that have taken part in the network's programs. The distinguished guest of the lecture and workshop was Dr. Károly Szuhai, a professor at the University of Leiden.

Tamás Deme, Eszter Keresztes

Directorate of Communication and Event Management

The event was opened by Dr. **Miklós Kellermayer**, dean of the Faculty of Medicine. He provided an overview of Eurolife, which is a network of nine prestigious academic institutions in life sciences that was established in 1999 and which Semmelweis University joined in 2017.

In honor of his distinguished lecture, dean Kellermayer present the Eurolife medal to Dr. **Károly Szuhai**, a professor at the University of Leiden, who held his presentation for university students in the Semmelweis Salon as part of the Eurolife Distinguished Lecture Series (EDLS).

Dr. **Csaba Bödör**, a senior research fellow at the 1st Department of Pathology and Experimental Cancer Research, and member of Eurolife's Education Alliance, presented the opportunities offered by the group's mobility program, which basically has three forms. Eurolife organizes Summer and Winter Schools that offer 4-5 days of training based on an announced topic. Another opportunity is a short-term research mobility program where students can apply to visit partner institutions for a minimum of two weeks. The third mobility opportunity is a 3-6-month scholarship for young researchers at partner institutions.

Dr. **Richárd Kiss**, a PhD student at the 1st Department of Pathol-

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

ogy and Experimental Cancer Research, talked to the audience about his experiences at the 2018 Summer School in Leiden.

Psychiatrist Dr. **Kinga Farkas** will be visiting Leiden soon for a six-month exchange program for young researchers, where she will be researching the use of imaging in psychiatry and neurosciences.

European joint doctorate programme CORVOS launched

CORVOS, a European joint doctorate programme in immunology and infectious disease, has officially started with the participation of Semmelweis University. The university's 3rd Department of Internal Medicine will conduct translational research related to rare diseases within the programme, which forms a part of the Marie Skłodowska-Curie Actions and is funded by the EU's Horizon 2020 project. PhD students will be able to apply for the remaining positions in March on the program's website.

Tamás Deme

Directorate of Communication and Event Management

CORVOS is a pan-European doctoral and research training programme that enables intersectoral research together with the transfer and exploitation of knowledge required to develop diagnostic and treatment options to save millions of lives currently lost to opportunistic infections. Participating in the initiative are 10 European universities from 10 countries, 3 biomedical companies, 2 research institutes and 3 hospitals, encompassing a total of 15 research projects that PhD students can apply to join. CORVOS comprises a three-year interdisciplinary doctoral programme including cross-sectoral research secondments (stays abroad) at the participating universities and institutions, and training in transferable skills.

CORVOS will educate 15 PhD students to fill the current scientific gap in the understanding of the role of complement in opportunistic infections. Semmelweis University is participating in two research projects within the programme.

Seven top European Universities join forces to improve citizens' Well-Being

The Rectors, Presidents and Vice-Chancellors from seven of Europe's leading universities met in Cologne (Germany) to launch their shared vision for improving European citizens' quality of life by creating a European University for Well-Being. Through top level education and research, the alliance will help to create an environment that allows for European citizens and their global neighbours to be well-educated, socially responsible, healthy, inclusive and diverse — all critical aspects of well-being.

The leaders of the Universities of Birmingham, Florence, Cologne, Leiden, Linnaeus, Nantes and Semmelweis confirmed the shared missions and values of the partners, and outlined the benefits to be gained from bringing together such a rich diversity of institutions.

To launch the alliance, which will be known as European University for Well-Being (EUniWell), the leaders announced an initial joint seed fund to stimulate research, teaching and policy development partnerships. This will support multilateral projects involving the universities' 255,000 students and 44,000 staff members across seven European countries.

The initial focus of the alliance is well-being, especially of people living in cities. In the longer term, the collaboration will define how a modern, civic and entrepreneurial university can support social and individual well-being in a global setting.

Erfreulicher Start in das Jahr 2020

Zu Beginn des neuen Jahres haben am Asklepios Campus Hamburg (ACH) gleich zwei Meldungen für Freude gesorgt: Die Semmelweis Universität hat die Kandidaten, die der ACH für die (Neu-)Besetzung dreier Lehrstuhlbereiche zu Lehrstühlen in Budapest vorgeschlagen hat, offiziell ernannt. Außerdem ist Dr. Robert M. Jenner, Alumni des 1. Studienjahrgangs, als Oberarzt zu Asklepios und Dozent an den ACH zurückgekehrt. Auf die globale #Metoo-Debatte hat der ACH mit verschiedenen Maßnahmen reagiert.

Nicola Sauter-Wenzler

Drei neue Lehrstuhlbereiche am ACH

Zum 1. Januar 2020 haben mit Prof. Dr. med. **Thomas von Hahn** (Asklepios Klinik Barmbek, Chefarzt Gastroenterologie und Interventionelle Endoskopie) für den Lehrstuhlbereich (sogenannter *Subchair*) Innere Medizin (Nachbesetzung für Prof. Dr. **Siegbert Faiss**), PD Dr. med. **Dietmar Kivelitz** (AK St. Georg, Chefarzt des Albers-Schönberg-Instituts für Strahlendiagnostik) für den neuen Subchair Radiologie und PD Dr. Dr. med. **Lars Marquardt** (AK Wandsbek, Leiter des Zentrums für Neurologie, Geriatrie und Ärztliches Qualitätsmanagement) für den neuen Subchair Neurologie ihre Ämter als Lehrstuhlbereichsleiter angetreten. Zusammen mit dem bereits seit 1.1.2016 besetzten Lehrstuhlbereich Chirurgie von Prof. Dr. med. **Karl-Jürgen Oldhafer**, Klinik für Leber-, Gallengang- und Pankreaschirurgie (AK Barmbek) und Repräsentant des Dekans der Medizinischen Fakultät am ACH, verfügt der ACH mit dem neu besetzten sowie den beiden neu hinzugekommenen Bereichen nun über vier Subchairs.

SEMMELWEIS UNIVERSITÄT

ASKLEPIOS
CAMPUS HAMBURG

Die Abteilung eines Subchair-Inhabers darf sich unter Hinweis auf den ACH als *universitäre Abteilung* der Semmelweis Universität bezeichnen. Deren Inhaber sind am ACH zugleich Fachverantwortliche Dozenten, also verantwortlich für die Durchführung und Qualität der Lehre in ihrer jeweiligen Disziplin in enger Kooperation mit der Semmelweis Universität. Sie haben die Aufgabe, unter Einbindung von Studierenden aktiv Forschung und Wissenschaft zu betreiben und sollen insgesamt zur Weiterentwicklung und zur Reputation des ACH – und damit auch zu jener der Semmelweis Universität – beitragen. Ihre Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter haben so die Aussicht, über die Semmelweis Universität zu habilitieren und ihre akademische Karriere sogar mit einem (Honorar-) Professorentitel zu krönen. Jeder Lehrstuhl wird jedes Jahr projektbezogen mit internen Forschungsmitteln in fünfstelliger Höhe ausgestattet. Für Prof. Dr. med. Dr. h.c. **Peter Bucsky**, Repräsentant des Rektors der Semmelweis Universität am ACH, ist die Einrichtung weiterer Lehrstuhlbereiche ein wichtiger Schritt in der Entwicklung des ACH: – Wir erhoffen uns durch die Etablierung zweier neuer Lehrstuhlbereiche und eine Nachbesetzung durch Kollegen mit höchster fachlicher Kompetenz, großem Engagement und internationaler Reputation weiteren Vortrieb in den Feldern Forschung, Wissenschaft und Unterricht. Die fachliche Nähe und der gewünschte enge Kontakt zu den jeweiligen Lehrstühlen an der Semmelweis Universität versprechen außerdem eine noch klarere Vereinheitlichung des Curriculums. Darüber hinaus profitieren unsere Studierenden von neu entstehenden wissenschaftlichen Studentenkreisen in diesen Bereichen. Sie dienen quasi als *Werkstatt* für studentisches wissenschaftliches Arbeiten.

Workshop Souverän im Klinikalltag

Der Asklepios Campus Hamburg (ACH) hat auf die globale #Metoo-Debatte mit verschiedenen Maßnahmen reagiert: Zunächst wurden mit Dr. **Monika Grimm** (Lehrkoordination) sowie **Malte Koop** (Bibliothek) zwei Gleichstellungsbeauftragte benannt, die als mögliche erste Ansprechpartner bei psychischer Belastung oder sexueller Belästigung fungieren. Zu diesen Themen wurden außerdem Leitfäden für Studierende und Teammitglieder herausgebracht. Für die niedrigschwellige, unbürokratische professionelle Unterstützung bei psychischen Problemsituationen wurde in Zusammenarbeit mit INSITE interventions eine Psychologische Sprechstunde etabliert. Und um sich dem nicht einfachen und sehr persönlichen Thema *sexuelle Belästigung* (z.B. während der Famulatur oder im PJ oder nach dem Berufseinstieg im Klinikalltag) zu nähern, wurde schließlich im Dezember ein Pilot-Workshop mit dem Titel *Souverän im Klinikalltag* angeboten. Aufgrund der positiven Resonanz folgt bereits im Februar eine Fortsetzung.

Chirurgie hat mir vom ersten Moment an Spaß gemacht

Dr. med. **Robert M. Jenner**, Absolvent des 1. Studienjahrgangs am Asklepios Campus Hamburg (ACH), ist zu Beginn des Jahres 2020 als Oberarzt in die Klinik für Gastrointestinale und Kolorektale Chirurgie (AK Barmbek) und gleichzeitig als Dozent an den ACH zurückgekehrt. Rückblickend bewertet er sein Vorklinikum Pécs sowie sein klinisches Studium in Hamburg als hervorragend und inhaltlich überzeugend. Als neuer Dozent profitiere nun auch er davon, wie positiv sich der Campus weiterentwickelt habe.

Das ganze Interview sowie weitere Berichte finden sich unter www.asklepios.com/ach.

Konvertálható tudás

A Baráti Kör januári találkozásán dr. Rosivall László köszöntötte a megjelenteket, majd a februári program ismertetése után bemutatta az est első előadóját, Hajdú Rozina Ida orvostanhallgatót. Rajta kívül dr. Mérő László volt a januári rendezvény meghívott vendége.

Urbán Beatrice

Hajdú Rozina Ida, hatodéves orvostanhallgató a Baráti Kör *Dr. Balázs Dezső és Walter Julianna* pályázatának 2019. évi díjazottjaként vett részt a világ legnagyobb szemészeti kongresszusán, az Association for Research in Vision and Ophthalmology (ARVO) éves konferenciáján, melyet 2019-ben Vancouverben, Kanadában rendeztek meg. Hajdú Rozina *A retina dimenziói. Hogyan jutottam medikaként a cukorbetegségtől a génterápiáig?* című előadásában elmondta:

2014 óta TDK-sként csatlakozott dr. habil. **Somfai Gábor Márk** (Szemészeti Klinika) és dr. **Lukáts Ákos** (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet) kutatócsoportjához. A kanadai konferencián bemutatott kutatásuk a cukorbetegségben megfigyelhető korai fotoreceptor károsodás pajzsmirigyhormon szintekkel való összefüggését vizsgálta. Eredményeik azt mutatják, hogy 1-es és 2-es típusú cukorbetegség patkánymodelljében rövid ideig fennálló diabétesz mellett degeneráció lép fel a fotoreceptorok kültagjában. Továbbá, a csap fotoreceptorokban megváltozik az opszin fehérje termelése: cukorbeteg állatok retinájában jelentősen nagyobb számban található kettős opszinexpressziót mutató csapok, amelyekben a közepes és rövid hullámhosszú fényre érzékeny opszin fehérje egyidejűleg termelődik. A pajzsmirigyhormonok szerepet játszhatnak a patológias csapopszin termelésben. A pajzsmirigyhormon szinteket vizsgálva a kutatócsoport megfigyelte, hogy jelentősen eltérnek a cukorbeteg patkányok fT4 szintjei a kontroll társaikétól. A kettős csapopszin expresszió megfigyelhető volt poszt mortem humán retinákban is, cukorbeteg szaruhártya donorok retináját vizsgálva. Egy donornál cukorbetegség és pajzsmirigy alulműködés együttes előfordulása mellett gyakorlatilag az összes vizsgált csapnál megfigyelhető volt a kettős expresszió. Mivel a kettős opszinexpressziót mutató csapok nem színérzékenyek, a cukorbetegéknél magas számban előforduló kettős csapok színlátászavart idézhetnek elő. Dr. Somfai Gábor klinikai munkacsoportja 2-es típusú cukorbeteg bevonásával vizsgálta a színlátászavar előfordulását és a pajzsmirigyhormon szinteket, dr. **Bakos-Kiss Anna** vezetésével. A patkányokban megfigyelt eltérésekhez hasonlóan a klinikai vizsgálat eredményei is azt mutatták, hogy a cukorbetegéknél gyakrabban előforduló színlátászavar mellett fT4 pajzsmirigyhormon szint eltérések figyelhetők meg. Előadásának második felében Hajdú Rozina beszélt két további kutatási projektről, amelyekhez diákkutatóként külföldön csatlakozhatott. 2017 és 2018 között dr. **Roska Botond** munkacsoportjában Bázelen dolgozott egy, a retinális génterápiák eredményességének növelését célzó kutatáson. Jelenleg pedig Londonban, a UCL Institute of Ophthalmology kutatóintézetben, professzor **James Bainbridge** és professzor **Robin Ali** kutatócsoportjában dolgozhat egy új génterápia fejlesztésén, amely örökletes retina disztrófiában érintettek látásjavítását szolgálhatja a jövőben.

Dr. **Mérő László**, matematikus, publicista, pszichológus, az ELTE Pszichológiai Intézet, Babes-Bolyai Tudományegyetem professzora *A csodák logikája* című előadásában kétarcú világunk megmutatásával vezetett be a csodák logikájába, s ezt a Máté-effektusra utalva Jézus szavaival kezdte: *Akinek van, annak még adatik, de akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van (Mt 13,11-12).*

A Máté-effektus valójában az innovációról szól, amikor az előnyös helyzetű csoportok további előnyökhöz jutnak, míg a hátrányban lévők hátrányai tovább nőnek, s szakmailag is kimutatható, hogy ez vad világhoz vezet. Világunk kétféle aspektusa, Átlagisztán és Extrémisztán (Mildovia és Wildovia) egyszerre van jelen az életünkben. A mai orvos Extrémisztán eszközeivel gyógyítja az átlagisztáni kórságokat. Átlagisztánban a speciális tudásnak van meghatározó

szerepe, ami által különböző szabályokat tudunk rögzíteni. Mildoviában a komponensek nagy számúak, kevéssé térnek el az átlagtól, nincsenek kiugró értékek, ezért is jellemezhetők a Gauss-görbével. Extrémisztán jellemzői viszont a káoszelmélet, a fraktálmélet, a skálafüggetlenség arról szólnak, hogy a dolgok itt nem jelezhetők előre. A komponensek értékei kiugróan alacsonyak vagy magasak, szabályok itt nem alkalmazhatók, felértékelődik a konvertálható tudás, a modellek és makettek, melyek kortalan technikai hátteret rögzítenek a kiszámíthatatlan jövőre. Nekünk itt ma arról kell gondoskodnunk, hogy majd legyen mit konvertálni – foglalta össze Mérő László.

Fotó forrás: Semmelweis Egyetem Baráti Kör

MEGHÍVÓ

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének
február

hónapban tartandó rendezvényére,
melyet a Fogorvosi Tagozat szervez
a Kör minden tagja számára

Bölcsességfogak aktuális kérdései

Dr. Körmöczy Kinga
egyetemi tanársegéd

(Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika)

Fogászati implantátumok sikerességének feltételei

Dr. Joób-F. Árpád PhD

osztályvezető egyetemi docens, igazgatóhelyettes
(Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika)

A rendezvény ideje és helye:

2020. február 26., szerda 17:00 óra

Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem (1094 Budapest, Tüztöltő u. 37-47. I. em.;
bejárat a Thaly Kálmán u. felől,
megközelíthető a Klinikák metróállomástól)

Szeretettel várjuk Önt!

Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is!
A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket.

A rendezvényt a NATURPRODUKT KFT. támogatja.

Dr. Szomolányi Gy. István
a Fogorvosi Tagozat elnöke

Prof. Dr. Rosivall László
a Baráti Kör elnöke

Elhunyt dr. Nemes Attila professor emeritus, a Semmelweis Egyetem korábbi általános rektorhelyettese

Életének 82. évében elhunyt dr. Nemes Attila professor emeritus, a Semmelweis Egyetem korábbi általános rektorhelyettese, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika egykori igazgatója.

Dr. Sóttonyi Péter, tanszékvezető egyetemi tanár

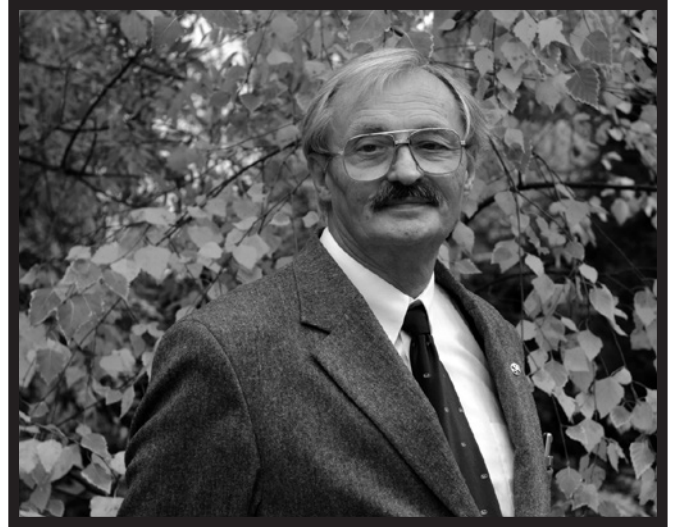
Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika, Érsebészeti és Endovaszkuláris Tanszék

Dr. Nemes Attila professor emeritusra emlékezve

Nemes Attila professor emeritus, a Semmelweis Egyetem korábbi általános rektorhelyettese, az Ér- és Szívsebészeti Klinika korábbi igazgatója, az érsebész szakma egyik *nagy öregje*, röviddel 81. születésnapját követően, hosszú, méltósággal viselt szenvedés után, 2019. december 27-én visszaadta lelkét a Teremtőjének.

Oktatói, kutatói és sebészi pályája az elmúlt, több mint hat évtized alatt elválaszthatatlanul összeforrt a Semmelweis Egyetemmel és a Városmajorral. 1957-ben medikusként lépte át először egyetemünk kapuját és már harmadévesként a városmajori klinikán externált. 1963-ban a legendás sebész professor, **Kudász József** vezette IV. Sebészeti Klinikán indult el az érsebészet felé vezető úton. Olyan mesterek keze alatt szerezte meg elméleti és klinikai tudását, mint **Soltész Lajos** vagy **Szabó Zoltán** professzorok. Ahhoz a nagy generációhoz tartozott, akik ott lehetnek az érsebészet, a szívsebészet és a mellkassebészet születésénél. 1968-ban sebészetből, 1970-ben tüdősebészetből és 1980-ban érsebészetből szerzett szakvizsgát. 1972-ben az orvostudományok kandidátusa, 1988-ban az orvostudományok doktora tudományos minősítést szerezte meg. Az egyetemi ranglétra összes fokát végigjárta. 1992-ben kapott tanszékvezető egyetemi tanári kinevezést az Ér- és Szívsebészeti Klinika élére. Szabó Zoltán professzor intelmét megfogadva – *Tűzre, vízre vigyázzatok!* – tovább építette a nagyhírű városmajori intézményt. Nevéhez fűződik az OEP által finanszírozott stentgraft program beindítása, a Homograft Bank kialakítása, az intervenció radiológia korszerű műveléséhez szükséges eszközpark megújítása, valamint az invazív kardiológia egyik hazai fellegrádjának, a Cardiovaszkuláris Centrumnak a felépítése is. A budapesti infarktus ügyelet megszervezésében is aktívan részt vett. 1994-től a Budapesti Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem és a Semmelweis Egyetem közös szervezésében elindított Egészségügyi Mérnökképzés egyik kezdeményezője és tárgyfelelőse volt. Elévülhetetlen érdeme, hogy egyetemi vezetőként a rendszerváltozás viharában is sikerült konszenzust teremtenie és megőriznie az eredményes oktató, kutató és klinikai munkához szükséges békét. 1991-1995 között általános rektorhelyettesként meghatározó szerepe volt az egyetem modernizációjában és az új egyetemi szabályzat kidolgozásában. Felismerte az angol és a német nyelvű képzés fontosságát. Tudatában volt annak, hogy az idegen nyelvű oktatás elengedhetetlen egyetemünk nemzetközi elismertségének megteremtéséhez. 27 könyv, 2 jegyzet, 48 könyv fejezet és 339 közlemény szerzője. 38 TDK hallgatója közül 28 ért el helyezést diákköri konferenciákon, 7 PhD hallgatója szerzett fokozatot.

Szakmapolitikai és közéleti tevékenysége is páratlan. Az általa betöltött funkciók felsorolása lehetetlen, így itt a teljesség igénye nélkül csak a legfontosabbakat említjük meg. Az Országos Érsebészeti Intézet igazgatója, a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság elnöke, a Magyar Sebész Társaság vezetőségi tagja, a Budapesti Orvosi Kamara elnöke, a MOTESZ elnöke, az Érsebészeti

szeti Szakmai Grémium elnöke, a Magyar Akkreditációs Bizottság tagja, az Egészségügyi Minisztérium Szakképzési és Továbbképzési Tanácsának tagja, az Érsebészeti Vizsgabizottság elnöke volt. 2018-tól részt vett a Professzorok Semmelweis Kollégiumának munkájában.

Munkásságát több állami és szakmai elismeréssel jutalmazták: Felsőoktatási Érdemérem (1963), Kiváló Oktató (1979), Kitasato Emlékérem (1996), Soltész Lajos Emlékérem (1997), Magyar Érdemrend Középkereszt (1998), Balassa János Emlékérem (2000), Semmelweis Emlékérem (2001), MOTESZ Díj (2002), Batthyány-Strattmann László Díj (2003), Markusovszky Lajos Díj (2005), Műegyetem 1782. Érem (2005), XII. kerület első Díszpolgára (2005), Hippokratész Emlékérem (2010), Magyar Érdemrend Középkereszt a Csillaggal (2014).

Nemes Attila professor úr élete végéig, amíg betegsége megengedte, a klinikán töltötte mindennapjait. Szakdolgozatok konzulenseként, PhD kutatások témavezetőjeként, vizsgáztatóként, valamint oktatási és klinikai tanácsadóként még emeritus professzorként is aktívan részt vett a tanszék munkájában. A Városmajor fél évszázadának egyik utolsó szemtanúja volt. Nemes Attila professor úr nem csak az érsebészeti szakmában elért eredményei és az egyetem érdekében kifejtett páratlan erőfeszítései miatt áll példaként az őt követő generáció előtt, hanem azért az alázatért és szerénységért is, amit pályája során mindvégig tanúsított, függetlenül attól, hogy milyen beosztásban tevékenykedett és milyen feladatot kapott. Mély hitét nem az elmélkedés, hanem a cselekvés tette élővé. Mindenkor bátran kinyilvánította, hogy a hit hiánya súlyos problémákhoz vezethet akár a társadalom, akár egy olyan kisebb közösség, mint egy munkahely, szintjén is. A barátai beszélgetések során mindig három példaképét említette meg: az Úr **Jézus Krisztust**, Gróf **Széchenyi Istvánt** és **Semmelweis Ignác Fülöp** professzort.

Köszönjük Nemes Attila Professor Úrnak, hogy rendkívüli életútja mindannyiunk számára megmutatta, hogy önzetlen munkával, emberszeretettel, a beteg tiszteletével, töretlen hittel komoly eredményeket lehet elérni az orvoslás, az oktatás és a kutatás területén is.

Egy igazi egyetemi polgártól búcsúzunk. Példátlan személyisége életében elismert és mértékadó, halálában maradandó.

Az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében!

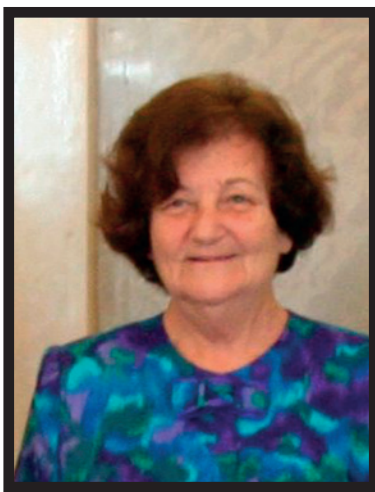

Elhunyt dr. Veres Gábor

51 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. **Veres Gábor** egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájának igazgatója, aki korábban közel huszonöt éven át – 1994 és 2018 között – a Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikájának orvosa, 2013 óta pedig igazgatóhelyettese volt. Dr. Veres Gábor a hazai és nemzetközi gyermek gasztroenterológia kiemelkedő egyénisége volt, a Magyar Gyermekgasztroenterológiai Társaság elnöke, az Európai Gyermekgasztroenterológiai Társaság vezetőségi tagja, az MTA doktora. Nevéhez fűződik a Semmelweis Egyetem Rezidens Szalonjának megalapítása, mely 7 évig nyújtott különleges továbbképzési formát a fiatal orvosoknak és rezidenseknek. Halála hatalmas veszteség a teljes hazai orvosszakma számára, a Semmelweis Egyetem ezúton fejezi ki mély megrendülését és részvétét.

Elhunyt dr. Knoll Berta (1931-2019)

Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet munkatársai

Fájdalommal tudatjuk, hogy dr. Knoll Berta, a közelmúltban meghalt Knoll József professzor felesége, életének 88. évében, 2019. december 26-án elhunyt. Knoll Berta az ELTE aranydiplomása, a biológiai tudományok doktora, a Semmelweis Egyetem, Gyógyszertani (jelenleg Farmakológiai és Farmakoterápiás) Intézetének közel 50 éven keresztül volt munkatársa.

A SOTE Gyógyszertani Intézetben 1955-ben tudományos munkatárs-ként kezdett dolgozni, és azonnal bekapcsolódott a **Knoll József** és **Kelemen Károly** által pár évvel korábban elindított viselkedés-farmakológiai kutató csoport munkájába. A pszichiátriai

megbetegedések, mint skizofrénia és depresszió kezelésére valóban alkalmas gyógyszerek csak az 50-es években jelentek meg, a következő évtizedekben ezek kutatása, a gyógyszerek vizsgálására alkalmas állatkísérletes modellek kifejlesztése központi kérdéssé vált. Ezekben a kutatásokban volt igen jelentős szerepe **Knoll Berta** munkásságának is, aki 1969 és 1986 között mint tudományos főmunkatárs; 1986-tól 2000-ig pedig mint tudományos tanácsadó vezette az intézet, Viselkedésfarmakológiai Laboratóriumát, majd az MTA Neuropszichofarmakológiai Kutatócsoportot is.

Munkája középpontjában új típusú pszichostimulánsok kutatása, a magasabb rendű idegműködés pszichofarmakológiai befolyásolása, az agyi izgalmi gócok képződési mechanizmusának, a tanulási mechanizmusokat serkentő és gátló anyagok élettani, farmakológiai szerepének kutatása és a szerotonin, ill. a szerotoninerg rendszer tanuláserkentő szerepének feltárása állt.

Az Orvostudomány című lap szerkesztője, az MTA Neurobiológiai Tudományos Bizottság, a Magyar Biológiai, a Magyar Farmakológiai, és a Magyar Élettani Társaság tagja, valamint a Collegium Internationale Activitatis Nervosae Superioris és a European Neuroscience Association tagja volt.

Széles körű irodalmi és művészeti érdeklődéssel és tudással rendelkező, barátságos, kedves személyének emlékét megőrizzük.

Elhunyt dr. Iván László

Egykori munkatársai nevében **Kövesdi Vali, Orvosi Mikrobiológiai Intézet**

Életének 86. évében elhunyt dr. **Iván László**, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa, a Gerontológiai Központ egykori igazgatója, a Batthyány-Strattmann László Idősek Akadémiájának alapítója és vezetője. Sok évtizedes gyógyító, tudományos és egyetemi oktatói munkássága kiemelkedő volt, egyúttal a hazai gerontológiai ellátás fejlesztésében végzett kitartó és fáradhatatlan tevékenységet.

Iván László (Gönc, 1933. május 9. – 2020. január 16.) magyar pszichiáter, neurológus, gerontológus, országgyűlési képviselő (2006–2014). A Semmelweis Egyetem professor emeritusa (2003), az orvostudományok kandidátusa (1980), PhD-fokozatot 1993-ban szerzett.

25 évig az egyetem Neurológiai és Pszichiátriai Klinikáján, 1982-től a Gerontológiai Központjában, 2003-tól Kútvölgyi Klinikai Tömbjében tevékenykedett. A geriátria vezető oktatója volt. 2000-től szakvizsgáztatott geriátriából. Az *Open door* Akut Pszichiátriai Osztály, az Akut Gerontopszichiátriai Osztály, a Pszi-

chogeriátriai Szakambulancia alapítója. Alapítója és vezetője (1997) volt a Batthyány-Strattmann László Idősek Akadémiájának közel húsz évig. 2001-2002-ként az Egészségügyi Minisztérium Idősügyi Miniszteri Biztosaként tevékenykedett. Az Idősügyi Tanács és a Szociális Tanács tagja. Számos könyv, szakmai írás szerzője. 2001-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével, 2015. március 15-én a Magyarország Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetésben részesült. Fájó szívvel búcsúzunk Tőle, egy igaz EMBER-től.

Dr. Korompay Anna: Méltónak kell arra lenni, ha ilyen kincs van az ember rokonságában

Dr. Krompecher Ödön szellemisége, életszeretete zsinórmértéket jelent számomra az élet minden területén, nemcsak a hivatásban – mondja dr. Korompay Anna, a basalioma felfedezőjének, a II. Sz. Patológiai Intézet egykori vezetőjének dédunokája, aki már kamaszként tudta, hogy híres felmenője nyomdokaiba lépve ő is orvos szeretne lenni. Kezdetben szintén a patológia területén végzett kutatómunkát, míg egymásra találtak az aneszteziológiával. 2013 óta a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikán dolgozik, 2017 óta szakorvos.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Közel áll hozzám, mert úgy érzem, kutató-gyógyító törekvései, kitartása a tudományban követésre és irigylésre méltók; mert orvos volt, méghozzá jó orvos, ahogyan én is az szeretnék lenni, végül azért, mert a dédapám – így indokolta meg 2005-ben Korompay Anna, még a Lónyay utcai Református Gimnázium 11. évfolyamos tanulójaként, hogy miért dr. **Krompecher Ödön** életét és munkásságát választotta később díjnyertes dolgozata témájául, amelyet a Természet Világa folyóirat pályázata keretében írt.

Dr. **Korompay Anna** megvalósította kamaszkori álmát, és dédapja, a II. Sz. Patológiai Intézet egykori igazgatója, a basalioma felfedezője, dr. Krompecher Ödön nyomdokain haladva orvos lett, jelenleg az egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikáján dolgozik. – Olyan, mintha hazajönnék, nagyon jó érzés, hogy ilyen nagy becsben van tartva az emléke – mondja, utalva az intézetben töltött PhD-s éveire is, amikor az interjú helyszínére érkezve felsétálunk a II. Sz. Patológiai Intézet első emeletére. A lépcsővel szemben Krompecher Ödön szobrával, valamint egy életét és munkásságát bemutató tárlóval találja szembe magát a látogató. A kiállítás a 18 Krompecher unokát és több mint 45 dédunokát számláló Korompay-család (a felvidéki szász Krompecher leszármazottai 1944-ben így magyarosították a nevüket – a szerk.) összefogásának eredménye: mindenki beleadott valamit, akinek olyan emléke volt, amit nélkülözni tudott. Így tekinthető meg számos tárgyi emlék a saját rajzoktól kezdve néhány személyes tárgyon át Krompecher Ödön kedvenc ornitológiai könyvéig. Krompecher Ödön emlékét emellett egy évente kiosztott ösztöndíjjal is őrzik.

Az összetartás a család másik, *Schulek-ágára* is jellemző, évről évre legalább százan gyűlünk össze Visegrádon útkapám, **Schulek Frigyes** sírjánál – meséli dr. Korompay Anna. Krompecher Ödön ugyanis a Halászbástya híres építészének lányát, **Schulek Erikát** vette feleségül. A nagy építész keze munkáját őrzi az a Ménesi úti villa, amelyben ma is a család egy része lakik.

Az, hogy dr. Korompay Anna gimnazistaként családtörténeti témában írt pályázatot, nem meglepő a családi környezetet nézve, mivel a családfakutatás hagyományába, a felmenők emlékének ápolásába gyakorlatilag bele-nőtt. Bár Krompecher Ödön halála után közel hatvan évvel jött világra, a családi történeteken keresztül jól megismerhette dédapját. Főként egy, a nagyapjától fennmaradt különösen személyes leírás tett rá nagy hatást, amelynek segítségével megelevenedhetett előtte híres felmenőjének alakja: keskeny arca, szelíd tekintete, mosolygás közben a szája szögletében megjelenő kis ránc, klasszikus műveltsége, széles látókörűsége, vagy éppen a kertészkedés, az ornitológia és a kirándulás iránti rajongása, amely a legidősebb **Verebély** professzorral tett biciklitúrákban is megmutatkozott. – Annyira élethű volt ez leírás, hogy átugrottunk hatvan évet és azt, hogy sosem találkoztunk. Átsütött a sorokon az életszeretete, amely életfilozófiájának alapját adta – meséli.

Dédapja után egyébként Anna a következő orvos az elsősorban humán pályát választó családban. Azt, hogy milyen rokoni kapcsolattal rendelkezik, csak a harmadév végén, a sikeres patológiászignorlatot követően *gyón*ta meg gyakorlatvezetőjének. Bár büszke vagyok rá nagyon, ez belső mérce volt számomra, és semmiképp nem szerettem volna, ha más szemmel néznek rám – magyarázza. A következő három évben is a II. Sz. Patológiai Intézetben maradt demonstrátorként és tudományos diákköri hallgatóként, majd a diploma megszerzését követően itt folytatta a PhD-képzést. A kétszer három,

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

itt eltöltött év után megkezdte a belgyógyász szakorvosképzést. A kettő szorosan összefüggött egymással, mivel kutatómunkája a molekuláris onkológiához kapcsolódott, és a belgyógyász szakvizsgára is az onkológiát tervezte ráépíteni. Ám a fél év sürgősségi gyakorlat során – ahogy ő fogalmaz – egymásra találtak az aneszteziológia-intenzív terápiával, amely mellett azóta elköteleződött.

Azzal kapcsolatban, hogy mit jelent számára a Krompecher Ödönrel való rokonság, úgy fogalmaz: ha ilyen kincs van az ember rokonságában, ahhoz méltónak kell lenni, akár ellenszélben is, kihívások között is. Mint hangsúlyozza, számára Krompecher szellemisége zsinórmértéket jelent az élet minden területén; tisztességre, szilárd értékrendre, a maximumra való törekvésre tanít, a hivatásban pedig szakmai alázatra és empátiára.

Dr. Krompecher Ödön 1913 decemberétől 13 éven át, haláláig vezette a II. Sz. Kórbonctani Intézetet, az 1918/19-es tanévben pedig az orvoskar dékáni tisztét is betöltötte. Kutatásainak legjelentősebb eredménye az általa *basalsejtes ráknak*, mai nevén basaliomának nevezett új típusú daganat felismerése és a bőrrákok egyéb típusaitól való elkülönítése volt. Felvidéki cip-szercsaládból (felvidéki evangélikus szász – a szerk.) származott, de nagyon fontosnak tartotta a magyarságát, amit jól mutat, hogy mikor 1926-ben megkapta az Akadémia nagydíját, arra volt a legbüszkébb, hogy ugyanazt az elismerést érdemelte ki, amelyet **Arany János** is átvehetett a *Toldi szerelméért* – idézi fel nagyapja emlékezését dr. Korompay Anna.

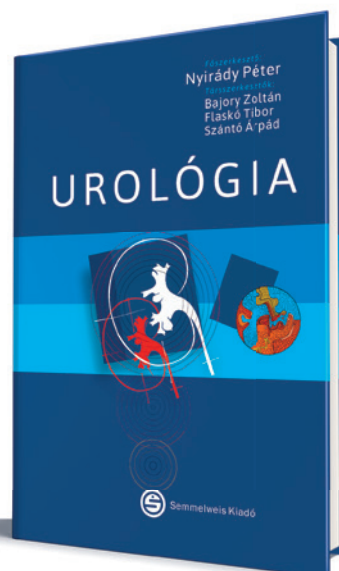
Nyirády Péter (főszerk.)

Urológia

Orvostanhallgatók, szakorvosjelöltek
és szakorvosok sámára

A könyv teljes konszenzust képvisel a négy orvosegyetem urológia oktatásában. Célja a graduális és posztgraduális oktatás, az európai sinzivonalu tudás átadása a legkorszerűbb urológiai betegellátás erdekeben. „Konyvunket abban a reményben indítjuk útjára, hogy forgatása közben, a kedves olvasó, értékelni fogja munkánkat és majd segítségül szolgál az urológia sepsegeinek megismerésében és elmélyítésében. Szolgáljon ezen tudás a magyar betegek gyógyításának magas sinzivonalu művelésére.” Nyirády Péter

Ára: 8200 Ft helyett 7000 Ft

Bogár Nikolett, Tury Ferenc

A divatipar és az evészavarok

A kifutók veszélyei

E kötet a modellvilagba kalauzolja olvasóit személyes elmenyek és a modellek koreben végzett felmérés adatai alapjan. A testalak kontrollálásának feladata igen sok modell esetében napi nehézségét jelent. Ennek következménye a gyakori evészavarok megjelenése. Az anorexia nervosa a kóros sovanysaggal, a bulimia nervosa pedig a tuvevesekkel és onhanytatasal járó pszichiátriai korkep. E komplex jelensegen túl a kötet igyekszik bemutatni a divat jelenségének társadalmi-kulturális hátterét, illetve rávilágítani a divatmodellek alkalmazásának szabályozására.

Ára: 4600 Ft helyett 3800 Ft

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

A könyvek megvásárolhatók
a Legendus és az EOK Könyves-
boltban, illetve megrendel-
hetők honlapunkról.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
Nytva tartás: H-Sz: 9.00-16.00
Cs: 9.00-18.00 P: 9-14.00
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nytva tartás: 9.30-12.30

Közös nyelvünk a könyv!

E-könyveinket keresse a honlapunkon: <https://www.semmelweiskiado.hu/termekek/e-konyvek>